

SVĚTLO

42. ČÍSLO / XI. ROČNÍK

8 Kč (12 Sk)

19. ŘÍJNA 2003

Z obsahu:

Kantikum Benedictus

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
1. října 2003
- strana 2 -

Každý člověk potřebuje lásku

P. Hilarius
Innerkofler OFMC
- strana 4 -

Tělesné postižení jako přednost

Tomislav Ivančič
- strana 5 -

Síla radosti

Myšlenky matky Terezy
- strana 7 -

Velký papež, který triumfálním způsobem prohrává všechny bitvy

Marcello Veneziani
- strana 8 -

Maria a učitelský úřad Církve

Franco Careglio
- strana 9 -

Slavit liturgii s pevnou vírou a hlubokou úctou

Homilie George Edera
v Altötingu 21. 6. 2003 při
pouti sdružení
„Pro Sancta Ecclesia“
- strana 10 -

Mezi tichem a prací

Edita Steinová
- strana 11 -

Síla modlitby

- strana 12 -

**Informace o předplatném na rok 2004
v tomto čísle na str. 16**

Kantikum Benedictus

Když jsme dospěli ke konci naší dlouhé pouti všemi žalmy a kantiky liturgie ranních chval, chceme se zastavit u modlitby, která provází každé ráno čas prosebné chvály. Jedná se o Benedictus, kantikum, které zapěl Zachariáš, otec Jana Křtitele, neboť narození onoho syna změnilo jeho život a smazalo pochybnost, která ho učinila němým, což byl příznačný trest za nedostatek jeho víry a chvály.

Prorocký chvalozpěv

Nyní naopak může Zachariáš oslavovat Boha, jenž zachraňuje, a činí tak tímto hymnem, jak jej uvádí evangelista Lukáš, a to ve formě, která jistě odráží jeho liturgické použití uvnitř prvotní křesťanské obce (srov. Lk 1,68-79).

Tentýž evangelista ho definuje jako prorocký zpěv, vyvolaný dechem Ducha Svatého (srov. 1,67). Máme totiž co do činění s blahorečením, které vyhláší spásonosné skutky a osvobození, které Pán nabízí svému lidu.

Je to tedy „prorocká“ četba o dějinách, případně odhalení vnitřního a hlubokého smyslu celého příběhu lidstva, které je vedeno skrytou, ale činnou rukou Pána, spojující se s onou slabší a nejistou rukou člověka.

Slunce které vychází z výsosti

Text v řeckém originálu je slavnostní a skládá se z pouhých dvou frází (srov. v. 68-75; 76-79). Po úvodu, který se vyznačuje oslavným blahorečením, můžeme rozpoznat v obsahu kantika takřka tři strofy, vychvalující rozličná témata, která jsou určena k tomu, aby provázela celé dějiny spásy: smlouvu davidovskou (srov. v. 68-71), smlouvu abrahamovskou (srov. v. 72-75) a Křtitele, který nás uvádí do nové smlouvy v Kristu (srov. v. 76-79). Celá modlitba totiž směřuje k onomu cíli, který naznačují David a Abraham svou přítomností.

Vrchol je právě v oné takřka závěrečné větě: *Navštívil nás z výsosti slunce, které vychá-*

zí.⁽¹⁾ Toto vyjádření, na první pohled paradoxní tím, že spojuje „výsost“ a „vycházení“, je ve skutečnosti významné.

Ve svém řeckém originálu totiž „slunce, které vychází“ je „anatolē“, výraz, který sám o sobě znamená jednak sluneční světlo, které ozařuje naši planetu, jednak výhonek, který vyráží. Oba tyto významy mají v biblické tradici hodnotu mesiánskou.

Na jedné straně když Izaiáš mluví o Emmanuelovi, připomíná nám, že *lid, který chodí v temnotách, uviděl velké světlo; na ty, kteří přebývali v zemi temnot, se vylilo světlo* (9,1); na druhé straně, pokud jde o krále – Emmanuela, představuje ho jako *výhonek z kmene Jesse*, tj. z davidovské dynastie, výhonek zahalený Božím Duchem (srov. Iz 11,1-2).

Kristus – slunce spravedlnosti

S Kristem se tedy zjevuje světlo, které osvěcuje všechno stvoření (srov. Jan 1,9) a přivádí k rozkvětu život, jak řekne evangelista Jan, když spojí právě tyto dvě skutečnosti: *V něm byl život a ten život byl světlem lidí* (1,4).

Lidstvo, které je *zahaleno do temnot a do stínu smrti*, je ozářeno tímto jasným zjevením (srov. Lk 1,79). Jak ohlásil prorok Malachiáš, *pro vás, ctitele mého jména, vzejde s blahodárnými paprsky slunce spravedlnosti* (3,20). Toto slunce *uvede naše kroky na cestu pokoje* (Lk 1,79).

Pohybujeme se tedy tak, že máme jako orientační bod ono světlo; a naše nejisté kroky, které v průběhu dne zabloudí na cesty temné a kluzké, jsou podepřeny září pravdy, kterou Kristus rozlévá ve světě a v dějinách.

Přenechejme na tomto místě slovo učitelu Církve a jejímu doktorovi, Britovi Bédovi Ctihodnému (VII.-VIII. st.), který ve své homilii o narození Jana

Křtitele komentuje Zachariášovo kantikum takto: „Pán nás navštívil jako lékař nemocné, aby uzdravil zastaralou nemoc naší pýchy a nabídl nám nový příklad své pokory; vykoupil svůj lid, protože osvobodil za cenu své krve nás, kteří jsme se stali sluhy hříchu a otroky starobylého nepřítele... Kristus nás našel, jak ležíme v temnotách

a stínu smrti, tj. obtíženě dlouhotrvající slepotou hříchu a nevědomosti... Přinesl nám pravé světlo svého poznání, zahnal temnoty bludu, ukázal nám jistou cestu k nebeské vlasti. Řídil kroky našich skutků, abychom se vydali po cestě pravdy, kterou nám ukázal, aby nám dal vstoupit do domu věčného pokoje, který nám slíbil.“

Konečně v návaznosti na staré biblické texty Běda Ctihodný takto končí a vzdává díky za obdržené dary: „Když jsme dostali do vlastnictví tyto dary věčné dobroty, drazí bratři, také my dobrořečme Pánu v každé době“ (srov. Ž 33,2), *že navštívil a vykoupil svůj lid*. Ať je stále v našich ústech jeho chvála, uchovávejme jeho památku, a pokud jde o nás, hlásejme moc toho, který *nás povolal z temnot do podivuhodného světla* (1 Petr 2, 9). Žádejme ustavičně jeho pomoc, aby v nás zachoval světlo svého poznání, které nám přinesl, a aby nás dovedl až ke dni dokonalosti (Omělie sul Vangelo, Řím 1990, s. 464-465).

*Bolletino Vaticano 1. 10. 2003
Mezitimulky redakce Světla*

⁽¹⁾ Je zde použit text Benedictus z italského originálu, který se liší od českého překladu v breviáři.

EDITORIAL

K „rekordům“ pontifikátu Jana Pavla II. patří nesporně počet světců, které povýšil k úctě oltáře. Slavnosti blahorečení či svatořečení byly často spojeny s jeho četnými apoštolskými cestami, jak tomu bylo i při jedné jeho návštěvě u nás a nejposledněji na Slovensku.

Mezi tisíci hvězdami na tomto nebi světců září obzvláště tři stalice: José Maria Escrivá, P. Pio a Faustyna Kowalská, ke kterým teď přibude čtvrtá: matka Tereza z Kalkaty. Tato poslední je tak milá srdci Jana Pavla II., že slavnost jejího blahorečení učinil součástí oslav 25 let trvání svého pontifikátu. Obdivuhodná svěťice, známá a proslavená jako žádná jiná ve světě

věřících, ale i nevěřících, totiž exemplárním způsobem přímo ztělesňuje stěžejní zaměření pontifikátu Jana Pavla II.: učinit východiskem života soukromého, sociálního i politického, ekonomického, sociálního a kulturního skutečnou **důstojnost lidské osoby**, a to od jejího početí až do její přirozené smrti. Každá lidská bytost v každé podobě své existence je hodná nejvyšší úcty, protože byla stvořena Boží láskou, aby byla jeho obrazem. Tato Bohem daná důstojnost není podmíněna nějakým stupněm tělesné dokonalosti či duševní vyspělosti. Velikost svěťice z Kalkaty je právě v její víře, která dokázala vidět tento Boží obraz

Pokračování na str. 13

Opravdová velikost

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Otevři 10. kapitolu Markova evangelia a připoj se k Ježíšově družině. Všimni si napjaté atmosféry, která tu panuje. Učedníci jsou zaraženi z Pánova neobvyklého chování. Jako by ho neviditelná síla táhla vzhůru do Jeruzaléma, tak spěchá napřed, že apoštoly nechává za sebou. Jejich bázeň mu však nezůstává skryta, a proto si je bere stranou, aby jim podal vysvětlení svého spěchu: *Jdeme do Jeruzaléma a Syn člověka bude vydán, ... odsoudí ho k smrti, budou se mu posmívat, plivat na něj, zbičují ho a zabijí, ale po třech dnech vstane.*⁽¹⁾

Pán předpovídá potření a nejpodrobněji své nadcházející utrpení, ale ani tentokrát nenačází u svých nejbližších porozumění. Jako by jeho slova ani nevnímali. Sebeláska dokáže být tak neodbytná, že ji nezaplaší ani Ježíšova bezprostřední přítomnost. I v Pánově společnosti můžeš zůstat tak zahleděn sám do sebe, že zapomeneš vnímat svého Pána a naslouchat tomu, co k tobě mluví. Jan a Jakub ho neposlouchají, protože s nedočkavostí čekají, až domluví, aby mohli přednést svou zvláštní žádost. *Chtěli bychom, abys nám učinil, oč tě žádáme.* Máme teď svůj plán, své představy. Potřebujeme, abys nám přednostně zajistil přede všemi ostatními privilegované postavení.

Nevíte, oč žádáte. Toužíte po tom, co vám vnukla vaše samolibost. Nejde vám o moji blízkost, ale o osobní pozici a o slávu. Myslet na sebe není cesta, jak se přiblížit k Pánu. Jemu je nejbližší nikoliv ten, kdo se tlačí na nejčestnější místo, ale ten, kdo je mu nejpodobnější, kdo jako On zapomíná na sebe, aby nezištně sloužil druhým.

Ostatní apoštolové jsou jednáním svých druhů pobouřeni. Ale proč? Cítí se zaskočení a poškozeni. Hněvají se na ně, že je předběhli nekolégiálně v tom, o čem sami ve skrytu duše přemýšlejí. Ti dva bratři neberou ohled na ostatní, ale chtějí si zajistit výhody a přednosti jen sami pro sebe.

Oceň Pánovu shovívavost a trpělivost. Nikomu z nich nevyčítá jeho ješitnost a slalomam. Opravdu nevědí, oč žádají. Cesta k pravé slávě nevede paradoxně směrem vzhůru a tím spíše ne na úkor druhých. Ježíšova cesta ke slávě, jak o ní právě před chvílí zcela jasně a nepokrytě mluvil, směřuje dolů, do propasti utrpení, ponížení a smrti podstoupené ve službě lásky těm, kteří potřebují osvobození. Ježíš se proslaví tím, že bude obtížen vinami všech lidí a dá za ně svůj život jako výkupné.

Začni svou cestu ke své slávě především tím, že uznáš pokorně své vlastní viny. Zatím jsi se spíše ospravedlňoval sám před sebou i druhými. Cítíš se dotčen i oprávněnou výtkou, což teprve nespravedlivou. Přestaň přemýšlet, kde ti bylo ukřivdění, kde postrádáš zasloužené uznání a očekávanou pozici, a zaměř svou pozornost jiným směrem: nauč se dívat kolem sebe pohledem, který vyhledává, komu bys mohl posloužit. Po vzoru svého Pána proměň svůj život v ustavičnou službu. Každému, i tomu nejvšednějšímu úkonu své každodenní práce můžeš dát nový, nanejvýš vznešený a posvěcený smysl: proměň ho na skutek **služby druhým**. I když to budou zdánlivě jen maličkosti, jejich velikost spočívá v trpělivé vytrvalosti. To je to nejčestnější místo po Ježíšově boku, které je pro tebe vždy připraveno a ze kterého tě nikdo nevytlačí.

Ti, kdo svou slávu postavili na tom, že *panují nad druhými a utlačují je*, si žárlivě stráží svůj monopol a své postavení, aby je nikdo nepředstihl a někdo nezastínil. Tvůj Pán dělá zcela opačnou politiku: neskrývá své tajemství, každému ukazuje a dává k dispozici svůj *křest* a svůj *kalich*. Jestliže pociťuješ touhu vynaznat se, udělej to jako On: proslav se svou pokorou a poslušností a radostnou obětavostí, o kterou nemusíš svádět boj s žádnou konkurencí, nýbrž jen sám se sebou a svým sobectvím.

Poklekní před Pánem a děkuj mu z celého srdce, že ti nabízí nejen svůj příklad, ale i možnost následovat ho po jeho cestě ke slávě. Děkuj *Hospodinovu Služebníkovi*, že se stává i tvým Služebníkem, a ujisti ho o své ochotě **naučit se jeho služebnosti**. On dokáže ocenit tuto ochotu, protože ví ze své vlastní zkušenosti, že to pro tebe nebude vždy lehké. Ale neboj se, *jeho oko bdí nad těmi, kdo doufají v jeho milost*⁽²⁾.

Za planou radost, kterou mají mocní z toho, že panují nad druhými, musí platit stálým strachem o vlastní postavení. Možná, že ti nebude vždy po chuti, že máš posluhovat těm druhým, ale poznáš, že už zde na zemi ti bude odměnou pocit netušené svobody a navíc umocněná hluboká radost z té radosti, jakou tvá služba potěšila ty, kteří ji dosud marně hledali, tím spíše, když se postaráš, aby tě o tvou pokornou a samozřejmou službu nemuseli prosit a necítili se poníženi tím, že ti mají projevat vděčnost.

Můj Ježíši, vyznávám, že *Tvoje slovo je správné, spolehlivé je celé Tvoje dílo*. Půjdu za Tebou, protože vím, že *máš soucit s mými slabostmi a že u Tebe najdu milost, kdykoliv ji potřebuji*.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Mk 10,33n; ⁽²⁾ resp. žalm 33

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 53,10-11

Hospodin se zalíbilo zdrtit svého služebníka utrpením; jestliže dá v obět svůj život, uzří potomstvo, které bude žít dlouho, Hospodinův plán se zdaří skrze něho. Po útrapách se jeho duše nasýtí světlem, svým utrpením můj Služebník ospravedlní mnohé, neboť na sebe vezme jejich viny.

2. čtení – Žid 4,14-16

Bratří! Máme vynikajícího velekněze, který prošel až do nejvyššího nebe: je to Ježíš, Boží Syn. Proto se pevně držme svého vyznání. Náš Velekněz není takový, že by nebyl schopen mít soucit s námi, slabými. Naopak! Vždyť on sám byl vyzkoušen ve všem možném jako my, ale nikdy se nedopustil hříchu. Přistupujme proto s důvěrou k trůnu milosti, abychom dosáhli milosrdenství a našli svou milost, kdykoli potřebujeme pomoci.

Evangelium – Mk 10,35-45

K Ježíšovi přistoupili Zebedeovi synové Jakub a Jan a řekli mu: „Mistře, rádi bychom, kdybys nám splnil jednu prosbu.“

Odpověděl jim: „Co chcete, abych vám udělal?“

Řekli mu: „Dej, ať ve tvé slávě zasedneme jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici.“

Ale Ježíš jim řekl: „Nevíte, co chcete. Můžete pít kalich, který já piji, nebo dát se ponořit v křest, ve který já budu ponořen?“

Oni mu odpověděli: „Můžeme!“

Ježíš jim řekl: „Kalich, který já piji, pít budete, a v křest, ve který já budu ponořen, ponořeni budete. Ale posadit po mé pravici nebo levici není má věc, nýbrž je pro ty, kterým je to připraveno.“

Když to slyšelo ostatních deset, rozmrzeli se na Jakuba a Jana. Ježíš si je zavolal a řekl jim: „Víte, že ti, kdo se pokládají za panovníky, tvrdě vládnu národům a velmoži dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vašim služebníkem, kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je otrokem všech. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.“

P. Hilarius Innerkofler OFMC

Každý člověk potřebuje lásku

P. Hilarius se musel vzdát svého velkého plánu zasvětit svůj život Pánu v misijní práci v Indonésii. Milý Bůh určil jinak: jeho misie měla mít své místo v jeho řádové provincii mezi vlastními krajany. Utrpěl totiž těžký úraz a musel se z Indonésie vrátit do vlasti. Nyní je odkázán na invalidní vozík. S Boží milostí a s neochvějnou vůlí se mu daří pracovat jako katecheta na školách, o nedělích slaví bohoslužby v klášterním kostele v Brunecku a jinak celé dny tráví ve zpovědnici. Každý týden píše list nemocným v jižním Tyrolsku. Bůh nám skrze něho daruje slova plná útěchy. Přinášíme výňatky z jeho knížčky „Dát smysl utrpení“.

Rozpaky

Takřka každý nemocný nebo postižený udělá jednou tu zkušenost, že mnohé zdravé lidi přepadá jakási bezradnost, když se s nimi setkají. V jejich očích je možno odhalit směs soucitu a bezradnosti, politování a blahosklonnosti. Nemocný chápe velmi dobře, co chtějí říci: „To je chudáček,“ nebo „S tím to dopadlo!“ Tyto myšlenky jsou asi důvodem, proč mnozí zdraví jsou tak bezradní, neví, co by řekli, když se setkají s postiženým nebo nemocným člověkem. Většinou jsou to ti „ubozí a bezmocní“, kteří vyvedou zdravé z bezradnosti a trapnosti.

Utrpení očišťuje, utrpení posvěcuje

V Písmu svatém čteme: *Kdo trpěl, skoncoval s hříchem* (1 Petr 4,2). To neznámá, že my nemocní lidé nejsme schopni hřešit, ale snad můžeme říct, že chuť ke hříchu se změnila. K mnoha hříchům nám naše nemoc tak jako tak znemožnila přístup, na jiné hříchy nás zaslala chuť, u mnoha hříchů jsme prohlédli jejich nesmyslnost. Některé hříchy člověk překoná v průběhu dlouhé nemoci, jako zatrpkllost, zoufalství, nenávisť, bezbožnost atd. Chceme-li svůj život utrpení udělat poněkud snesitelným, nezbyvá nám nic jiného, než skoncovat s hříchy. Nikdo to neudělá snáze než ten, kdo v životě prochází utrpením. Utrpení očišťuje, utrpení posvěcuje.

Cep v Boží ruce

Jistě si ještě vzpomínáte, jak se mlátilo na humně cepy. Tak dlouho se tlouklo do klasů, až se uvolnilo poslední zrno. Tak je tomu i s námi starými a nemocnými lidmi. Věk, utrpení, nemoci jsou cep v Boží ruce, kterým mlátí tak dlouho, až se ukáže všechno dobré, co v nás je. Teprve když se zrno vyloupne z plev, může jít na sýpku. Teprve když dobro vyraje a projeví se, stane se po-

žehnaním pro naše okolí. Teprve pak jsou Boží žně u konce. Kdyby nebylo tohoto Božího cepu v lidském utrpení, byl by svět ještě pyšnější, bezbožnější a sobečtější. Utrpení je znamením Boží přítomnosti.

Most k Bohu

Když nás nepohoda počasi trápí a tísní nás samota, nezapomínejme, že každý člověk musí projít kolem kříže, chce-li dospět k pokoji a radosti. Mezi Bohem a člověkem zeje vel-

ká propast. Bez mostů ji nemůžeme překonat. Jediným mostem, který se přes ni klene, je kříž. Kdo se ho boji dotknout, nikdy nedojde k Bohu. Utrpení a bolesti jsou současně ostruhy, které nutí vzpurné a bázlivé k ně, aby přešli přes most. Utrpení není nikdy nesmyslné a bezvýznamné jen za předpokladu, že je přijímáme z Boží ruky a z lásky k Bohu.

Strouha

Na mém dřívějším působišti na ostrově Sumatra byla řeka Aek Raso. Tam, kde ústila do moře, byla široká asi deset metrů. Za přílivu bylo celé řečiště plné vody, ale když moře pokleslo a nastal odliv, zbyl jen potůček, kterým bylo možno projet na kole nebo na motorce. Podobně mi to připadá se starými a nemocnými. Když člověk uvažuje sám o sobě, zdá se mu, jak velký je proud vlastního utrpení, ale když se podívá na druhé a snaží se vžít do jejich situace, vypadá všechno jinak.

Poslední práce

Když jsem byl ještě v misiích v Indonésii, bylo mi nápadné, jak staří lidé s jistotou tušili svou smrt. Vzpomínám na 90letého Manalu. Nevím, kolikrát jsem mu udělal pomazání nemocných, ale pokaždé se znovu uzdravil. Jednou jsem ho postrádal při mši svaté a ptal jsem se lidí, zda dobrý stařec není nemocen. „Ne,“ řekli mi, „on šel včera do hor. Řekl, že brzy umře, a chce ještě jednou vidět a požehnat své syny, vnuky a pravnučky.“

Po čtrnáctidenním pochodu se vrátil zpět a do týdne zemřel. Podobně tomu bylo u starého Punga a mnoha dalších. Nebyli vůbec smutní, sklíčení nebo zoufalí, dívali se na smrt jako na stav, který je třeba přestat. Tento prostý, jednoduchý postoj ke smrti dělal jejich umírání pokojným a snesitelným.

Z Lebe 63/2003
přeložil -lš-

Moc lásky

Alison Davisová trpí rozštěpem páteře a osteoporózou. Je zcela odkázána na invalidní vozík a trpí silnými bolestmi. Již před 17 lety se pokusila o sebevraždu. Tehdy jí jeden lékař odhadoval, že má před sebou jen půl roku života. Dnešní britský zákon by jí umožňoval podstoupit eutanázii.

To, co změnilo její život, byla cesta do Indie, kde navštívila postižené děti. Výsledkem této návštěvy a této zkušenosti bylo, že založila organizaci na pomoc postiženým dětem, kterou nyní vede. Vysvětlovala: „Děti mají také nevyléčitelné nemoci a mnoho bolestí. Ale umí rozdávat a přijímat nesmírnou lásku a také to dělají. To změnilo můj život.“

Problém eutanázie by vyřešilo, kdyby se trpícím místo smrtící dávky podávala láska.

Tělesné postižení jako přednost

Dnešní lidé trpí pocitem nesmyslnosti života. Důležité zůstaly jen tělo a psyché. Medicína a psychiatrie poutají na sebe lidské naděje. Ale když selžou, jsou všechny naděje u konce. Tělo a psyché jsou jen pozemské skutečnosti, když se na ně člověk upne, nemá žádnou transcendenci, nevidí skutečnosti, které jsou nad zemí a nad světem. Lidská duše se stala zapomenutou skutečností. Proto i Bůh upadl do zapomenutí. A tak člověk zůstal sám a neví, odkud přišel na svět a kam jednou musí odejít. Nemá žádnou pomoc v těžkých obtížích, jaké pro něho představují nemoci, znečištění a zničení přírody a různé katastrofy. Nutně potřebuje Boha.

Není lehké být člověkem. Žijeme na zemi, ale nevíme, kdo nás probudil k životu. Nikdo se nás předem neptal, zda chceme žít. Neznáme nikoho, kdo rozhodl o našem životě. A ještě hůře: chceme žít, a jsme zbavováni života.

Nevíme také, kam svým životem dospějeme. Je smrt konec naší osoby a našeho života? Kde jsou ti, kteří zemřeli před námi? Nevíme také, kdy zemřeme, kde, jak a proč. Co je v životě důležité, na co má člověk myslet, o čem mluvit, co má dělat? Co dělat v neznámém pozemském údolí? I když naše věda objevila nesmírné věci, nevíme, odkud jsme přišli a kam jdeme. I přes velký počet lidí je každá osoba zcela sama. Každý má své vlastní utrpení, které musí snášet, a svou smrt, kterou musí podstoupit.

Každý člověk trpí tím nebo oním způsobem. Jedni trpí tělesně, druzí psychicky, jiní duchovně. Protože člověk je tělo, duch a duše. Člověk nemá tělo, duch a duši, ale je jimi. Když žijeme jen pro zdraví, trpí naše duše. Pak se ovšem ohlásí i naše tělo (když trpí duše). Nejtěžší je případ, když je zanedbávána duše. Protože duševní utrpení bolí mnohem více, než duchovně tělesné.

Z toho všeho vyvodili existencialističtí filozofové závěr, že život nemá žádný smysl. Byla by to pravda, pokud by se pod pojmem člověk rozuměla jen psychofyzická bytost. Taková bytost nevidí za smrt. Když však člověk vystoupí na duševní rovinu, tak vidí dále, pak je i Bůh blíže, pak vidíme za smrt a objevujeme, že smrt nás nezabavuje

života. Proto je duše v člověku tím rozhodujícím. Co je to duše? Podstatou duše je svoboda, říká Berdajev. Duch nepodléhá času a prostoru. Člověk může poznávat skutečnosti, které překračují rozum, a tedy i poznatky vědy. Srdce nebo lépe řečeno duše vidí dále.

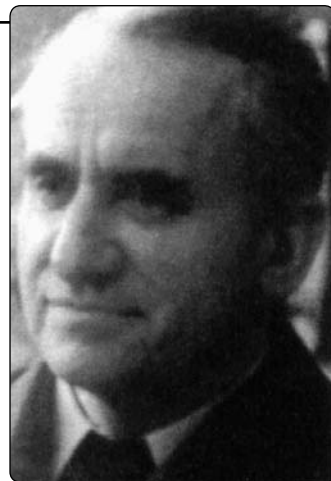
Člověk je také povolán, aby byl schopen obětovat pro morální hodnoty psychofyzický život. Duše je proto důležitější než pozemský život. Svoboda, spravedlnost, láska, solidarita jsou důležitější než všechno, co vlastníme na tomto světě. Proč? Protože nám proměňují hodnoty v bytí, takže jsme si jisti, že vše, co máme, je v bezpečných rukou a že to nemůžeme nikdy ztratit.

Opačně je tomu, když morální hodnoty porušujeme a žijeme proti nim. Pak ztrácíme nejen to, co vlastníme a chceme

uchránit, ale i sami sebe. Bytí je totiž dobro, pravdivé, krásné a jedno. To znamená že hodnotami vstupujeme do bytí. Lidé, kteří se rozhodnou pro hodnoty, jsou šťastní, veselí a klidní. Vědí, že jsou věčné a že je nikdo nemůže zničit. Proto žijí klidně, mohou v pokoji pracovat a užívat života. Žijí v pokoji s lidmi a s Bohem. Nežijí ve strachu, mají čas a jsou se vším spokojeni. Jejich život má velký smysl.

A ještě něco! Netrpí různými traumaty a zraněními. Jejich duševní organismus je zdravý a dobře funguje. Jsou čestnými osobami, nemají výčitky svědomí, netrpí kvůli lži a mají důvěru.

Nábožensky žijí v souladu s Bohem, jejich charakter je lidský a dobrý, jejich sexualita je ve shodě se zákony přírody a dívají se s důvěrou vstříc budoucnos-

Prof. Dr. Tomislav Ivančič je vedoucím katedry fundamentální teologie na univerzitě v Zářebu; je znám především jako ten, kdo připravuje velké duchovní obrození svými přednáškami v Evropě i v zámoří.

ti. Jsou také tělesně a duševně zdravější, protože jsou zbaveni 70 % nemocí, totiž nemocí, které vznikají z traumat a zranění duchovního organismu. Proto varuje medicínská a filozoficko-teologická antropologie, že život bez hodnot nebo proti hodnotám je beznadějný, nelidský a nesmyslný. Není možno porušit duchovní zákony, a přesto zůstat veselý a zdravý. I když jsem ve všem zdravý a jen mě rozbolí zub, upadám do deprese. Když mám vše a ve všem si stojím dobře, ale mám zraněné své svědomí, jsem nešťastný, pak se nemohu radovat ze života.

Proč je postižený člověk ve výhodě? Protože jsou mu duchovní hodnoty bližší než zdravému. Neočekává mnoho od psychicky-tělesného, nýbrž vše právě z duchovní úrovně. Když se začne správně modlit, žít v přátelství s Ježíšem Nazaretským, chápe a miluje lidi, je sám šťastným člověkem. Patří mu všichni a všechno. Má před sebou dobrou budoucnost, ve které bude zbaven svého postižení a splní se všechny jeho touhy.

Náš život je boj. Je důležité zvítězit a dosáhnout svobody.

Modlitba stárnoucího člověka

Pane, Ty víš lépe než já, že jsem den ze dne starší a jednoho dne budu starý.

Chraň mě před vášní chtít uspořádat záležitosti druhých lidí. Nauč mě být uvážlivým, nikoliv však hloubavým, ochotným pomáhat, ale ne diktátorským.

Při mé nesmírné moudrosti a zkušenostech je mi líto, že je nemohu předávat dále, ale ty chápeš, Pane, že bych si chtěl udržet několik přátel.

Nauč mě mlčet o mých nemocech a obtížích, ony se zvětšují a také roste rok od roku chuť je popisovat.

Nechci Tě prosit o lepší paměť, jen o trochu více rozvážnosti a méně jistoty, když moje paměť nesouhlasí s pamětí těch druhých.

Nauč mě obdivuhodné moudrosti chápat, že se mohu mýlit. Zachovej mě tak laskavým, jak je to jen možné.

Vím, že nejsem bezpodmínečně svatý, ale starý mrzout – to je ďáblovu mistrovské dílo. Nauč mě odkrývat skryté a nečekané talenty druhých a uděl mi, Pane, krásný dar, že se o nich dokážu zmínit. Amen.

*Z Lebe 63/2003
přeložil -lš-*

U některých postižených zjišťuji velké schopnosti

Již více než 20 let pracuji s postiženými dětmi, ať už jde o duševně nebo tělesně postižené, děti s poškozeným sluchem nebo zrakem či zcela nevidomé. Každé dítě je pro mě jedinečná osobnost a vidím v něm člověka se zvláštními omezeními, těžkostmi, odlišnostmi, ale také nadáním.

Vyplátí se těmto milým dětem pomáhat, rozvíjet jejich osobní schopnosti a pomáhat jim podle jejich možností stát

se samostatnými. Tak každé dítě představuje zvláštní pojetí a klade nové požadavky na své opatrovníky a své okolí. Všechny tyto děti prožívám jako velice cenné. Sloužit jim znamená pro mne sloužit Bohu.

Děti okamžitě vycítí, zda jsou přijímané a chtěné, a reagují na to podle své osobní životní zkušenosti s rostoucí důvěrou. Teprve pak mohou nastoupit. Velice rády ukazují své objevy a své možnosti a v oboustranném

pochopení roste jejich připravenost učit se. Každé dítě má svůj zvláštní způsob, jak vyjadřuje svou přichylnost i svou nouzi, proto se vyplatí přesné pozorování a naslouchání. Radost ze života, kterou tyto děti projevují, ukazuje, že i přes omezení je možno s nimi navázat vztah. Prožívají pak svůj život jako hodnotný a cenný. Jejich život tak získává životní kvalitu. Tyto děti však cítí, když nejsou kvůli svému „omezení“ přijímány. Cítí se pak jako osobnost odmítaná a teprve pak začíná být jejich život plný bolesti.

Od těchto dětí jsem se naučila, že se na nic nesmíme dívat jako na samozřejmost, nýbrž musíme být vděční za každíčky malý pokrok, za každé „moci“ (mluvit, vidět, slyšet, chodit).

Berou sami sebe „takové jaké jsou“ mnohem rychleji než jejich rodiče a trpí tím často méně než oni. Neutápějí se v naříkání nad svou minulostí ani nad budoucností. Radují se, že žijí nyní, těší se z krásného okamžiku, ze společenství, z pravého vztahu a chtějí žít!

Jen ten, kdo se skutečně věnuje postiženým dětem, může objevit, jak drahocenný kamének tvoří takové dítě v mozaice naší společnosti. To se nedaří tam, kde místo potřebné citlivosti převládá myšlení zaměřené na užitek, náklady a perfektnost.

Arnold Bitterleri

U některých dětí rozpoznávám velké schopnosti: výdrž a trpělivost snášet křivdy, schopnost odříkání, přijímat situaci, přistupovat otevřeně k cizím, snášet jiné s jejich vlastnostmi nebo je přijímat. Předčí v tom často mnohé „zdravé“. Je to velká radost s těmito dětmi žít, ony projevují důvěru, ukazují odvahu žít a chuť do života!

Z Lebe 63/2003
přeložil -lš-

Boží zákon: láska k člověku

Asi 1200 let před Ježíšem vystoupila v dějinách velká postava Mojžíše, který vysvobodil Židy z egyptského otroctví a dovedl je do zaslíbené země, do Palestiny. Cesta vedla dlouho pouští a trvala mnoho let. Během této cesty byla uzavřena smlouva Božího lidu s Hospodinem, nazvaná také Starý zákon, ve které Mojžíš a všichni lidé přijali zákon Desatera přikázání.

Toto Desatero platí pro nás křesťany dodnes, protože Ježíš Kristus je nechtěl zrušit, ale naplnit (srov. Mt 5,17). Můžeme dnes říct, že křesťanský zákon na jedné straně Desatero radikalizuje, na druhé straně relativizuje.

Radikalizaci vidíme např. v tom, že nestačí, když nikoho nezabijeme, je třeba zabránit samotným počátkům, vyloučit každou urážku (srov. Mt 5,22). Tento přístup k samotným kořenům je možno najít především v tzv. Horském kázání, kde se Kristův

duch ukazuje pomocí příkladů, které někdy znějí posluchačům až paradoxně.

Na druhé straně Spasitel nejen radikalizuje Starý zákon, ale také ho relativizuje (srov. Mt 2,23–28), takže sv. Pavel bude moci říct věřícím: *Nejste již pod zákonem (Řím 6,14), ale jste povoláni ke svobodě (Gal 5,13).*

Ale svoboda neznamená zvláště. Svoboda se nemůže stát zámkou k tomu, aby člověk žil podle těla, nýbrž abychom si vzájemně posluhovali s láskou (Gal 5,13). Jsme tedy povoláni k lás-

ce, a proto i Desatero vyjadřuje nezbytné minimum této lásky pro různé okolnosti života. Desatero slouží tedy člověku, nikoliv člověk Desateru.

Všechny platné normy (jak náboženské, tak civilní) nemají křesťané plnit pouze mechanicky, nýbrž jako výzvy k lásce, které vyžadují inteligenci, úsilí a dokonce fantazii, abychom prospívali sami sobě i bližním. Bůh sám to chce podle základního kritéria lásky, vyjádřeného v Ježíšových slovech: láska se rodí z Boha, vede k Bohu a dává nám tak poznávat naše povinnosti.

Samozřejmě, že láskou se nerozumí nějaký pouhý cit, (který někdy nemůže být ani možný, tím méně vyžadovaný), ale rozumí se jím upřímná touha a účinné chování, které pomáhá tam, kde je to potřeba, podle

našich možností a s nezbytnou přizpůsobivostí.

Taková láska je protikladem nejen k egoismu a nenávisti, ale také k lenosti a k mylným úsudkům o lidech. Kolikrát se říká láska tomu, co je ve skutečnosti jen kamuflované vyhledávání moci anebo rozkoše. Křesťanská láska se naopak projevuje v obětavosti a v solidaritě.

Právě láska je oním naplněním přikázání Starého zákona, prohlášeného v čase cesty do zaslíbené země. Svätý Pavel proto píše: *Celý zákon ve své plnosti je obsažen v jediné větě: „Miluj svého bližního jako sebe“ (Gal 5,14). Jak píše odvážně svätý Augustin. „Miluj, a dělej co chceš.“ Neboť Otci je milé každé jednání, které vychází z autentické lásky k jeho dětem, našim bratřím.*

Z Maria Ausiliatrice 8/2003
přeložil -lš-

Síla radosti

Myšlenky matky Terezy

Budme v radosti. Musíme vyzařovat radost!

Radost je síla.

Když srdce plane láskou, je normálním důsledkem toho radost. Radost je modlitba, radost je síla, je to síť z lásky, která z vás dělá rybáře lidí pro Boží království. Chudí následovali Ježíše, protože v něm byla síla a vycházela z něho.

Vaše Kalkata je u vás...

Nemůžeme změřit, kolik dobra může někdo udělat prostým úsměvem, krátkou návštěvou, dopisem nebo úctou k určité osobě.

Láska začíná u nás doma. Udělejme z našeho domu přístav pokoje, radosti a lásky svou pozorností k druhým, k naší rodině a k našim bližním v sousedství. Chceme-li skutečně ve světě mír, musíme nejdříve prožívat lásku v našich rodinách. Nebojme se milovat tak, až to bude bolet, a když na nás přijde toto utrpení, pozdravme ho s úsměvem.

Největším hříchem je nedostatek lásky k Bohu a lásky k bližním, strašná lhostejnost vůči našim bližním. Láska se musí nejdříve obrátit k bližním, aby byla pravá.

Nesmíme potkávat chudé se smutnou tváří.

Veselost musí být z nejdůležitějších opor našeho života. Veselý člověk je pro své bliž-

ní jako slunce. Veselost je znamením velkodušných lidí. Je to někdy také plášť, který velkodušně přikrývá život plný obětí. Člověk s tímto darem dosáhne často největších úspěchů života.

Lidé ve světě nemají radost, kterou máme my. Naše veselost je nejlepší prostředek, jak hlásat poňanům křesťanství.

Smutek, skleslost, rozmrzelost otevírají cestu le- nosti, která je počátkem všech neřestí. Kdo je v radosti, nemá strach z vlažnosti. Radost vyzařuje z jeho očí, z jeho tváře, z jeho rozhovorů, z celého našeho chování. Nemůžeme si ji podržet pro sebe, protože ona překypuje. Když lidé vidí naše oči, zářící štěstím, uvědomují si, že jsou Boží děti.

Představte si sestru matky Terezy, která jde do slumu se smutnou tváří a těžkým krokem! Co tam přinese její přítomnost? Nic než hlubokou depresi.

Bůh ti posílá duši do cesty.

Nikdy nepřipusť, aby tě potkal člověk a neodešel od tebe v lepší náladě a šťastnější než dřívě. Každý by měl poznat dobrotu z tvé tváře, z tvých očí, z tvého úsměvu. Jednoduchý důvod, proč ti Bůh posílá do cesty nějakou duši, je, abys jí prokázal službu.

(Ilustrační fotografie: Matka Tereza v mládí; na počátku řeholního života; v pokročilém věku)

MONIKA BERSOVÁ - UZDRAVENÁ NA PŘÍMLUVU MATKY TEREZY

Na blahorečení matky Terezy 19. října ve vatikánské bazilice budou stát ve středu pozornosti především chudí a nemocní, kterých bude na 3000. Mezi účastníky bude také žena, která byla uzdravena na přímluvu matky Terezy. Trpěla rakovinou vaječníků. Zázrak, který se na ní udál, uznala Kongregace pro svatořečení jako podklad pro blahorečení světice z Kalkaty. Indka Monika Bersová pochází z národa Santhal z indického státu Západní Bengálsko. Je nyní hluboce věřící křesťankou. Podle sdělení sester bliženské lásky připravuje se na setkání s papežem, před kterého předstoupí spolu se sestrou Nirmalou Joshi, generální představenou kongregace, a dalšími sestrami. Vláda v Západním Bengálsku označila zázrak za „směšný“. Nicméně verze, kterou předkládají sestry a kterou potvrdili odborní lékaři a rentgenové snímky, hovoří o pětikilovém nádoru. Vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu lékaři odmítli provést operaci, protože se obávali, že by ji nepřežila. Monika se pak začala intenzivně modlit s obrázkem matky Terezy v ruce. Nádor během několika dní zcela zmizel.

ZÁSTUPY POUTNÍKŮ K MATCE TEREZE

Představená misionářek bliženské lásky matka Nirmala přinese do Říma na blahorečení matky Terezy její relikvie a osobní předměty. Budou vystaveny pro poutníky, kteří přijdou do Říma. Část jejího bílého sári rozdají mezi poutníky.

Ke hrobu matky Terezy proudí nescíslné zástupy poutníků včetně příslušníků jiných náboženství. Misionářky jsou tím velice potěšeny, ale současně to chápou jako velkou výzvu a velkou odpovědnost, aby vydávaly v třetím tisíciletí svědectví o lásce matky Terezy k Bohu a bližním. Kongregace má dnes 4500 sester, z toho 280 novicek, 158 čekatelek a 130 aspirantek. Žijí a pracují ve 710 společenstvích ve 133 zemích světa.

Vyzařovat Boží lásku Modlitba matky Terezy

Pane, pomoz nám šířit Tvoji dobrotu, kamkoliv přijdeme. Zaplav naše duše svým duchem a svým životem. Pronikni celou naší bytostí a vezmi si ji ustavičně do vlastnictví, aby náš život byl jen vyzařováním Tvého života.

Svíť skrze nás a buď v nás tak, aby každá duše, která s námi přijde do styku, pocítila Tvou přítomnost v naší duši. Dej, ať vidí ji a nikoliv nás, nýbrž jen Ježíše Krista. Zůstávej s námi a pak budeme zářit tak, jak záříš Ty. Tak zářit, abychom byli světlem pro druhé. Toto světlo, Ježíši, bude přicházet zcela od Tebe, nic z toho nebude naše. Budeš to Ty, kdo skrze nás svítí druhým. Ať Tě chválíme tak, jak to máš nejraději, tím, že jsi v nás světlem pro lidi. Kéž Tě hlásáme, aniž bychom „kázali“, nikoliv slovy, nýbrž svým příkladem, skrze Tvoji přemáhající moc, soucitným vlivem toho, co konáme skrze viditelnou plnost lásky, která Ti předkládá naše srdce. Amen.

Bohatí snad chtějí mít svým způsobem účast na nouzi druhých, bohužel, nedávají tolik, aby to pro ně představovalo obět.

Matka Tereza

MATKA TEREZA V PARLAMENTU

Mluvčí indické biskupské konference oznámil s odvoláním na „spolehlivé prameny“, že v indickém parlamentu má být umístěn obraz matky Terezy. Mimo to signalizuje hinduistická strana BJP, že zřídí nadaci matky Terezy.

Velký papež, který triumfálním způsobem prohrává všechny bitvy

Papež se 9. 6. 2003 vrátil ze své 100. cesty, která byla opět korunována mimořádným úspěchem. Chorvatsko a Hercegovina ho přijaly s obvyklým nadšením. Ale úspěchu jeho osoby v podivné symetrii neodpovídá úspěch jeho výzev. Pomyslete v klidném pohledu na tohoto výjimečného člověka, který se mi jeví jako největší ze všech lidí žijících na zemi. Ztělesňuje nejdéle žijící a největší tradici Západu. Papež přispěl více než kdokoliv jiný k zrození Evropy a k jejímu rozšíření mezi východní národy. Bez něho by se snad stalo totéž, ale nikdy by nepadla berlínská zeď, nerozpadl by se Sovětský svaz a neskončil by komunismus, počínaje Polskem. Ale Evropa, jak se zdá, se k němu dnes otáčí zády, budí dojem, že mu nenaslouchá a skutečně ho neslyší, nepřijímá jeho výzvy, aby si uvědomila křesťanské kořeny Evropy a vyjádřila to výslovně náležitým způsobem in saecula saeculorum. Abychom přijali tuto jeho výzvu, nemusíme být katolíci, ba ani křesťané. Stačí mít smysl pro dějiny, úctu k původu a tradici, která nás živila v dobrem i ve zlém, a chuť k pravdě. Co vás to stojí, eurokraté, abyste to v ústavě vyslovili? Nechcete-li to udělat z lásky k pravdě a k tradici, udělejte to alespoň jako splacení osobního dluhu: stačilo by totiž žít alespoň zrníčko vděčnosti k muži, který přivedl Polsko a sovětský Východ do Evropy dříve než politika, ekonomie, referenda, a technokrati udělali v tom směru jeden jediný krok.

Také jeho boj proti komunismu je korunován obrovským úspěchem. Mluví se o tom, že to byl on, kdo vyvolal krizi v Sovětském svazu dříve než Regan a Gorbačov, vojenský a ekonomický aparát. Ale Západ se k němu obrátil zády, aby jak pozdě-

ji sám řekl, se obrátil k jinému materialismu, který zrecykloval jedovaté a hierarchické škodliviny bývalého komunismu a vtekl je do hédonistické a utilitaristické vize. Slovanský svět, který se osvobodil od komunismu, se nepřiblížil ke křesťanství, nýbrž uzavřel svazek s životem bez duše a bez náboženství.

Nevyslyšena zůstávají i jeho poselství o míru, která média opakují mechanicky jako unavené nekončící blábolení. Mikrofony reprodukuje jeho výzvy k jednání, k odložení zbraní, k nastoupení cesty svornosti. Ale pokračují války, teroristické akce neberou konce, zuřivá slepota fanatiků a na ně odpovídající bomby a tanky. Tento bělovlasý a shrbený muž, který znovu našel zvuk svého hlasu díky nezvyklé péči, je skutečným vojákem míru, ostrým jako válečník a něžným jako beránek.

Ale prohrává jednu svou bitvu za druhou.

Nevyslyšeny zůstávají dokonce i jeho výzvy k náboženské obrodě: podívejte se kolem a řekněte mi, zda jednotlivci a národy poslouchají jeho výzvy k víře, k náboženské praxi, k bázni Boží. Převládá spíše sekularizace, praktický ateismus a odklon od smyslu pro náboženství a arogance světa, který se nebojí nezřízenosti. Také jeho horoucí výzvy k rodinám padají do prázdna v Evropě, kde se s rodinou zachází stále hůře. Přibývá rozvodů a přispívá k tomu pokrytecky také tribunál Sacra Rota. Přibývá partnerství bez manželství, homosexuálních svazků, sdružení gayů pokračují s velkou pompou ve svých taženích i přes výzvy Církve, porodnost na Západě klesá a sexuální morálka zaznamenává hanebné po-

rážky. Papež prohrává své souboje s individualistickým a permissivním modernismem.

A přece se těší mimořádné prestiži, jeho popularita nezná západu. Někdy budí dojem, jako by jeho úspěch byl jeho osobním činem, plodem jeho systému neotřesitelně aplikované víry. Je to efekt jeho charismatické osobnosti, jeho schopnosti komunikovat i v utrpení a v nemoci. Ohromující je však ten naprostý nepoměr mezi jeho světovou prestiží a nerespektováním jeho poselství, rozpor mezi obrovskou přízní, které se těší, a minimálním efektem jeho kázání a jeho výzev. Jan Pavel II. zanechává ustavičně poselství na telefonickém sekretariátu našich srdcí, ale nedostává patričníou odpověď. Je to jako hlučící zástup a prostředí množství slov, která nedozrají v činy.

Jeho počínání se podobá onomu umění duše, které Simone Wielová popisuje zlatými slovy: činy neužitečné zde na zemi, porážky utrpěné na zemi slouží k tomu, aby nahromadily poklady v nebi. Z tohoto hlediska uložil papež do nebeské banky kapitál nevýslovné ceny. A pokračuje umíněně, dokud ho smrt nepřemůže. Jeho nástupci teprve budou moci říct, zda uchovávají v paměti stopy toho, co vykonal v naší době tento veliký papež, který triumfálním způsobem prohrával své bitvy a byl obrem i v porážkách. Protože bitvy prohrané zde na zemi budou pro něho epizodami války vyhrané v nebi. Nakonec každý obdrží svou zaslouženou odměnu.

Přijde den, kdy se ukáže, zda Karol Woltyla, který zde prohrával, prohrál i boj s dějinami a boj o svatost.

Z Corriere della Sera 10. 6. 2003 přeložil -lš-

Jmenování noví kardinálové

V promluvě před modlitbou Anděl Páně 28. září oznámil Jan Pavel II. jména 30 nových kardinálů, kteří obdrží kardinálský biret při konzistoři 21. října. Jedno jméno zasloužilého preláta si papež ponechal „in pectore“. Mezi nově jmenovanými je také český jezuita žijící ve Vatikánu P. Tomáš Špidlík. Je jedním ze čtyř, kteří obdrží kardinálskou hodnost „za zvláštní zásluhy ve službách Církvi“.

Kardinálský sbor má nyní se 30 nově jmenovanými 194 členů (kardinál „in pectore“ do tohoto počtu není zahrnut). Volební právo má s 26 novými celkem 135 kardinálů. 130 z nich jmenoval Jan Pavel II. Bez volebního práva (strašich 80 let) je 59 kardinálů. Během pěti měsíců k nim přibude dalších 8. Mezi novými kardinály je 18 Evropanů, 3 jsou z Latinské Ameriky, 3 z Afriky a 3 z Asie. Ze Severní Ameriky pocházejí 2 a z Austrálie jeden.

Kardinálské kolegium se tím výrazně omladilo. 50 % představují Evropané, mezi nimiž nejsilnější blok tvoří nadále Italové. Jeden kardinál je z arabské země (Súdán), kde jsou katolíci v menšině. Proti tomu je v kardinálském sboru poměrně nejméně zastoupena Latinská Amerika, kde žije nejvíce katolíků. Poprvé vůbec získávají kardinála čtyři země: Chorvatsko, Guatemala, Ghana a Súdán. Za svého pontifikátu povýšil zatím Jan Pavel II. v osmi konzistorích do sboru kardinálů 201 biskupů.

Maria a učitelský úřad Církve

Že Panna Maria je ochránkyní a vůdkyní současného pontifikátu, který bude patřit k těm nejdelším v dějinách Církve, je zcela evidentní a není možno to v žádném případě popřít. Je mnoho okolností a situací, které až příliš jasně ukazují zásahy té, kterou Jan Pavel II. ustavičně vyzývá jako hvězdu své služby a která inspirovala jeho heslo: **Totus tuus**. Stačí připomenout 13. květen, aniž bychom tím chtěli zahájit četbu apokalyptického charakteru. 13. května 1917 se zjevila Panna Maria poprvé třem dětem, které pásly dobytek v Cova d'Iria, na místě vzdáleném 3 km od Fatimy. 13. května 1981 Panna Maria zachránila papeže při vražedném pokusu atentátníka. Těžko vysvětlovat tuto shodu data pouhou náhodou. 13. května 1967 v 50. výročí zjevení se do Fatimy odebral jako poutník Pavel VI. a setkal se zde s dosud žijící vizionářkou sestrou Lucií. Spolu vystoupili před nesmírným množstvím lidí bez ohledu na pravidla protokolu. Smysl tohoto gesta byl jediný: Fatima tím získala své definitivní potvrzení a uznání. Také Jan Pavel II. se 12. a 13. května 1982 nacházel jako poutník ve Fatimě v duchu modlitby a pokání, aby tak vyjádřil vděčnost za záchranu a aby „naslouchal ve jménu Církve poselství, které zde zaznělo ze rtů společné Matky, která pečuje znovu o osudy svých dětí“ (promluva 12. května 1982 ve Fatimě). Další den 13. května zasvětil Jan Pavel II. celý svět Neposkvrněnému Srdci Panny Marie.

Karol Wojtyła

Byly už o něm napsány desítky životopisů: je to nesporně člověk, kterého ve XX. století lidé nejvíce sledují, naslouchají mu a milují ho. Nechybí ovšem ani názory negativní a nepřátelské. Ty však nemohou zmenšit jeho bezmeznou velikost, neboť

se stal především Božím mužem, knězem a biskupem, který smýšlí výlučně podle Kristova evangelia. Víra, síla a naděje, kterou Jan Pavel II. probouzí a ožívuje svou modlitbou, obětí a hlasem pokoje, představují základnu pro veškerou iniciativu na poli spravedlnosti a lásky. Jan Pavel II. se vymyká lidovým klasifikacím. Jan XXIII. byl „dobrý papež“ a je dobře známo, čím byl pro lidstvo a pro Církev. Pavel VI. byl papežem teologické reflexe, utrpení a velkých změn. Jan Pavel I. byl papežem „mateřské Boží dobroty“. O Janu Pavlu II. je možno říci, že napsal **nesmrtelné stránky nesmrtelných dějin**.

Připomeňme si stručně jeho život. Narodil se 18. května 1920 ve Wadovicích nedaleko Krakova. Jeho matka Emilie pracovala v domácnosti, otec byl vojenským úředníkem na odpočinku.

Oba rodiče byli horliví katolíci jako velká většina Poláků v té době. Maminka zemřela již v roce 1929. Tato ztráta velice poznamenala duši malého chlapce a byla začátkem dalších rodinných smutků. Jedna sestřička se narodila mrtvá, starší bratr zemřel na infekci v roce 1932. Otec ho opustil v roce 1941. Ve škole byl Karol úspěšný a jeho vášní bylo divadlo. Nacistická invaze 1. září 1939 poznamenala krutě jeho vlast i jeho samého. V roce 1940 nastoupil do chemické továrny a nějaký čas pracoval i v kamenolomu. V roce 1942 začal tajně navštěvovat seminář v Krakově. 1. listopadu 1946 je vysvěcen na kněze a poslán do Říma, aby zde dále studoval. V diplomové práci se zabývá naukou Církve v učení sv. Jana z Kříže. Po návratu do vlasti je kaplanem, pak přednášejícím na krakovské univerzitě. Tak se prohloubily jeho plodné styky s mládeží. 1953 získá doktorát filozofie, který mu umožňuje vyučovat na uni-

verzité v Lublinu. Po roce 1945 za železnou oponou nebyl život pro věřící lehký. Ale Wojtyła se soustředil ve své opozici vůči režimu na filozofické a etické prohloubení poznání rozporů ateismu jako teoretické i praktické životní směrnic. V roce 1958 ho Pius XII. jmenuje pomocným biskupem v Krakově. 13. ledna 1964 ho Pavel VI. jmenuje krakovským arcibiskupem a 26. června 1967 kardinálem. Jako biskup a pak kardinál se účastní 2. vatikánského koncilu. Podporuje zpracování deklarace **Dignitatis humanae** o náboženské svobodě, dokument, který našel nejvíce kritiků a odpůrců, a spolupracuje na dokumentu **Gaudium et spes**. Po koncilu se několikrát vrací do Říma s různými úkoly a pověřenými. V Krakově prosazuje aplikaci 2. vatikánského koncilu. Po smrti Pavla VI. 6. srpna 1978 se účastní volby svého předchůdce a za 33 dnů opět vstupuje do konkláve, odkud vychází 16. října 1978 jako papež Jan Pavel II. Poprvé po 455 letech nebyl zvolen papežem Ital.

Potřetí v dějinách oslavuje nástupce sv. Petra svou „stříbrnou svatbu“. Ve svém stáří plném mladistvého ducha, fyzické sešlosti osvěcované neomylnou nadějí nás učí bojovat na straně života, protože na této straně stojí také Bůh. Současně nás učí dívat se na tajemství smrti, aniž bychom se tím dali zdrtit. Takový je Boží záměr: to je důvod, proč se rodí hvězdy a květy, střídají roční doby, proč je zde muž a žena, aby se rodil člověk a přemáhal smrt. Tomu nás učí náš Svatý otec. Díky za to!

Encykliky

Do dnešního dne napsal Jan Pavel II. 14 encyklik a nespočet dalších apoštolských dokumentů. V každém z nich připomíná funkci Panny Marie v životě Církve i věřícího. Některé z těchto dokumentů představu-

Jan Pavel II. v r. 1978

jí zvláštní příspěvek do oblasti mariologie.

Redemptor hominis. Tajemství vykoupení v Ježíši Kristu (4. března 1979).

Dives in misericordia. O Božím milosrdenství (30. listopadu 1980).

Laborem exercens. O lidské práci k 90. výročí encykliky „Rerum novarum“ (14. září 1981).

Slavorum apostoli. Evangelizační dílo sv. Cyrila a Metoděje po 11. stoletích (2. června 1985).

Dominum et vivificantem. Duch Svatý v životě Církve a světa (18. května 1986).

Redemptoris mater. Panna Maria v životě putující Církve (25. března 1987).

Sollicitudo rei socialis – k 20. výročí encykliky *Populorum Progressio* (30. prosince 1987)

Redemptoris missio – o trvalé platnosti misijního poslání Církve (7. prosince 1990)

Centesimus annus. 100. výročí encykliky „Rerum novarum“ (1. května 1991).

Veritatis splendor. Základní otázky morální nauky Církve (6. srpna 1993).

Evangelium vitae. Hodnota a nedotknutelnost lidského života (25. března 1995).

Ut unum sint. Ekumenické poslání Církve (25. května 1995)

Fides et ratio. Vztah mezi vírou a rozumem (14. září 1998).

Ecclesia de Eucharistia. Eucharistie ve vztahu k Církvi (17. dubna 2003).

*Z Maria Auxiliatrice 8/2003
přeložil Iš-*

Slavit liturgii s pevnou vírou a hlubokou úctou

Kázání, které pronesl biskup George Eder v Altöttingu 21. června 2003
při pouti sdružení „Pro Sancta Ecclesia“

Introibo ad altare Dei. Tak jsem se opět jednou modlil dnes u stupňů oltáře. Se svatým Aloisem vystupujeme dnes na tyto stupně. Jemu samotnému to nebylo umožněno. Nedospěl k velkému cíli svého života, ke kněžství, pro které se vzdal celého svého dědictví, své zářivé kariéry. Mor byl rychlejší. Uchvátil jej 23letého 21. června 1591. Tak to Bůh někdy dělá se svými svatými. Alois však již dosáhl cíle svého kněžství, dal se do služeb nemocných morem. Cíl, úkol kněze spočívá v tom, aby se dal úplně v obět.

Mše svatá je obět. Jediný Vykupitel světa vydává svůj život pro vita mundi – za život světa. A naše skutečná participatio actuosa – činná spoluúčast – spočívá v tom, „abychom se sami stali živým obětním darem, který ti provždy náleží“, jak se Církev často modlí.

Milí bratři a sestry, co teď dělat? Podle reakcí na zprávu, že se bude konat bohoslužba „ve staré tridentské liturgii“, zdá se, jako by se tu jednalo o něco dvojznačného: ne zcela zakázaného a ne úplně dovoleného, jako by to nebylo jisté, zda se tu děje něco dobrého. Každopádně je to prý krok zpět. A tak náhle úcta k tridentské liturgii odhaluje celé drama naší dnešní liturgie.

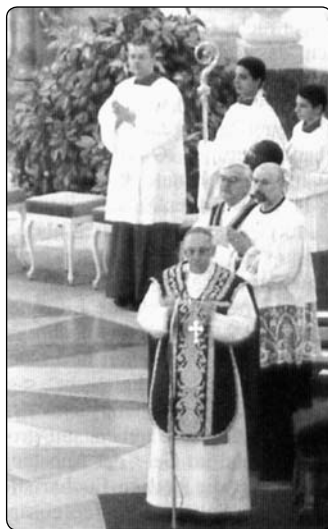
1. Drama římské liturgie dnes

Nejde o to, že máme v Církvi různé rity: latinský, byzantský, syrský, chaldejský a koptický... V tom spočívá bohatství Církve, jejích drahocenných tradic. Tragika spočívá v tom, že jeden z těchto ritů, římský, dříve latinský, na celém světě nejrozšířenější, byl postižen zrušením. (...)

Nemyslete si, že dělám za to odpovědným pouze 2. va-

tickánský koncil s jeho konstitucí „Sacrosanctum Concilium“, i když právě tam je možno najít tak říkajíc nálož. Tak lehké to však nemůžeme udělat. Chtěl snad Koncil zachránit vymírající víru – a to dramatickou operací?

Je to situace kostela, za jehož skvostnou fasádou je velký prázdný prostor. Tato fasáda se stále znovu zdobí zlatem. Za skvostnými bohoslužbami v nádherných paramentech a s krásnou hudbou, za ikonostasem latinské liturgické řeči víra zkornatěla. Tradice však byla silná a vydržela déle. Ale nemysleme si, že se to dělo jen v tzv. předkoncilních dobách a že se přesně totéž neděje i dnes: Svátky se slaví stále krásněji, ale mnozí vůbec nevědí, co se vlastně děje. Rám obrazu je stále pěknější, ale obraz vybledl až k nerozeznání.

Vyrůstal jsem v té době. Tehdy se modlilo všude před jídlem. Ale jak? I růženec se modlili. Ale jak? Šlo se do kostela, protože se to patří. Ale co se tam dělo? O víře se v katolických rodinách takřka nemluvilo. Jediným argumentem víry bylo konstatování: tak se to patří!

A my kněží? Mše se „sloužili“ jedna za druhou, ale nejed-

nou velmi nedbale. A fronty věřících, kteří čekali u zповědnice, jsme odbývali strojovou rychlostí. Nevěděli o tom pastýři?

2. Obnova liturgie

Nepřišla příliš brzy, ale příliš pozdě a stala se spíše liturgickou revolucí a revolucí v Církvi. Bylo to jako stržení ikonostasu: všechno je otevřené, zviditelněné. Mysterium bylo provětráno. Už neexistuje hranice mezi posvátným a profánním. Opona chrámová je stržena a my vidíme, že velesvatyně – je prázdná.

Tak je tomu i s knězem a kněžstvím. Svěcení, jeho tajemství – a mysterium kněžství je tak velké jako mysterium Eucharistie – je pryč. Vidíme, že za ním nic není. Je to stejný člověk jako všichni ostatní, a tak vlastně každý může dělat to, co dělá kněz. Potřebujeme tedy kněze (a kněžky)? Kdosi napsal, že ani jedno, ani druhé. A někteří teologové se snaží dokázat, že Kristus nechtěl založit ani Církev, ani kněžské svěcení. Nuže!

Ten vlastní obrat začal vlastně otočením oltáře o 180°, takže se zaměnilo levé s pravým. Uprostřed teď stojí člověk, a nikoliv Bůh. Samovolně vyráběné liturgické texty to jen dokládají.

To nemůže přinést nic dobrého. „Mírou všech věcí je člověk.“ To je pravda. Ale mírou člověka není sám člověk, nýbrž Bůh. Bůh! Ježíš, Syn člověka a Syn Boží. Cíl a smysl člověka není v něm, ale nad ním. Když to člověk neví, ztrácí svou vlastní hodnotu. Hodnota lidského života nebyla nikdy tak malá jako právě dnes. „Už dost bylo řeči o člověku. Nyní je doba mysllet na Boha“ (Andrej Sijaroske – po sedmi letech v gulagu).

Milí bratři a sestry, nemyslete si, že se chci pokusit otočit ko-

lo zpět. Už je to ostatně nemožné. Pokus o restauraci Církve by přivodil věřícím jen velké škody. Omnia instaurare in Christo: Tak znělo heslo Pia X., který provedl první liturgickou reformu.

Instaurare in Christo – obnovit zevnitř, od Krista! Proto potřebuje liturgická reforma 2. vatikánského koncilu ještě obnovu zevnitř. *Duch je to, kdo ožívuje*, říká Kristus, *tělo nic neznamená* (Jan 6,63). Musíme slavit Eucharistii a svátosti z hluboké víry, s velkou úctou a s klaněním. My slavíme stále a slavíme všechno. Ale celebrare, to neznamená jen dělat něco slavnostního ve velkém shromáždění, nýbrž spíše „oslavovat, velebit, uctívat“. První a poslední cíl liturgického konání je a zůstane klanění.

Co teď můžeme dělat? Co můžete dělat vy, „přivřenci staré liturgie“? Tento urážlivý výrok se už nesmí používat, ani ze strany Říma. Mohou tím být míněni pouze ti, kteří si vysoce váží a cení latinské tridentské liturgie a čerpají z ní velkou sílu. Svatý otec již před léty požadoval: „Přístup k tridentské liturgii musí být věřícím usnadněn.“ Nyní jsou na řadě biskupové.

Sobě samému a kněžím, kteří hledají cestu, co teď máme dělat, říkám: Slavím každou bohoslužbu pro Boha a přesně tak, jak to Církev předepisuje. Ale snažím se, každý den znovu, dělat všechno to svaté s hlubší úctou, se stále silnější vírou, se stále silnější láskou. Ano, chtěl bych se stát živým obětním darem v Kristu ke chvále jeho slávy (4. Euch. modlitba). Promiňte, mám k tomu ještě daleko, ale chtěl bych to.

3. Adorace

Je nějaký lék pro dnešní nouzi, pro nemoc Církve, nějaká útěcha v našem utrpení? Já myslím že ano. Myslím na adoraci před Nejsvětější Svátostí mimo mši svatou. Klanění před vystavenou Nejsvětější Svátostí.

Přichází doba, a už je zde, kdy v důsledku nedostatku kněží ubývá eucharistických obětí. My hýříme svátostmi, my zneužíváme mše svaté k okrášení nějakého svátku. Proto se nám mše svátá odnímá. Musí to tak být. Ale tato nouze může být také blahodárná. Jen musíme pochopit svou nouzi, nesmíme ji zlehčovat a v žádném případě nesmíme vytvářet takové bohoslužby, které by měly nahradit mši svatou. Nebylo by dobré omezit počet (nedělních) mší na polovinu a zdvojnásobit adorace? Mše svaté si lidé navzdory pokusům všemožně ji přikrášlit a zpohodlnit stále méně váží.

„Oltář otočený k lidu“ bude stále častěji prázdný. Ale Ježíš nás neopouští. Zůstává přítomen ve Svátosti oltářní „jako Bůh a člověk s tělem a krví“. Musíme se opět přiklonit k Svátosti oltářní, otevřít svatostánky, rozsvítit všechny svíce. Modlitba musí být stále naléhavější: „Pane, zůstaň s námi. Neopouštěj nás, i když my tě opouštíme. Daruj nám tolik času, abychom se mohli obrátit.“

Adorace před Nejsvětější Svátostí je velká síla, největší síla. „Není silnější modlitby nad modlitbu před vystavenou Nejsvětější Svátostí“ (S. Brieghe McKenna). „Ó, jak krásné je to dílo, jak velká je adorace, kterou koná kněz...“ (Jan Maria Vianney). Může kněz vydávat větší svědectví víry, než když padá na kolena před Hostií, kterou právě konsekroval?

Drazí bratři a sestry, „Ecclesia de Eucharistia (vivit)“, Církve žije z Eucharistie. Kněz žije z Eucharistie. Naše víra žije z Eucharistie. Adorujeme: „Ave verum corpus natum de Maria Virgine.“ (Buď pozdraveno opravdové tělo narozené z panny.) A ona, ano, ona, naše Paní z Altöttingu, ona je naše naděje. Buď zdráva, Královno, Matko milosrdenství, živote sladkosti a naděje naše! Buď zdráva!

Z Der Fels 8-9/2003
přeložil -lš-

Mezi tichem a prací

Karmelitánka Edita Steinová předtím, než vstoupila do Karmelu, pracovala jako učitelka a pořádala četné veřejné přednášky. Současně se snažila, aby všechny povinnosti a úkoly vykonávala ve spojení s Bohem. Napsala sama, jak se jí daří spojovat všední práci a modlitbu.

Od přirozenosti je naše nitro naplněno nejrůznějšími věcmi, a to do té míry, že jedna druhou vytlačuje a drží nás ustavičně v pohybu, ne-li přímo v bouři a vzrušení. Když se ráno probudíme, hned se chtějí denní povinnosti a starosti tlačít kolem nás (pokud nás nevyrušovaly již během nočního klidu). Tu vyvstává zneklidňující otázka: Jak to mám dnes všechno zvládnout? Kdy udělám to a kdy ono? A jak se mám do toho či onoho pustit? Člověk by chtěl prudce vyrazit a všechno vzít útokem.

To znamená vzít opatř do ruky a říct: Stát! Především mě teď nic nesmí zavalit. Moje první ranní hodina patří Pánu. Denní práci, kterou mi uloží, chci přijmout od něho, a s ní mi dá i sílu, abych všechno zvládla.

To, co po tichém rozhovoru mezi čtyřma očima uvidím jako první úkol, za tím půjdu. Když po této ranní pobožnosti nastoupím do práce, bude v mé duši slavnostní ticho a bude vyprázdněna ode všeho, co na ni útočilo a chtělo ji obtížit, ale bude naplněna svatou radostí, odvahou a činorodostí. Stala se velkou a silnou, protože vystoupila ze sebe a vstoupila do božského života. Láska v ní hoří jako klidný plamen, který zapálil sám Pán a který podněcuje k tomu, abych lásku prokazovala a probouzela v druhých. A vidí před sebou jasně další kousek cesty, nevidí příliš daleko, ale ví: až dojdou tam, kde teď končí horizont, otevře se nový pohled.

Práce

Nyní začíná pracovní den. Snad výuka, čtyři nebo pět hodin za sebou. To znamená být u věci, každou hodinu u jiné. V té či oné hodině člověk ne-

může dosáhnout toho, co by chtěl, možná že v žádné. Únava, nepředvídané přerušení, neukázněné děti, něco mrzutého, pobuřujícího, znepokojujícího.

Nebo služba v kanceláři: styk s nepříjemnými představenými a kolegy, nesplněné nároky, nespravedlivé výtky, lidská ubohost, snad i nouze různého druhu. Přijde polední hodina. Vyčerpaná, umláčená přijdu domů: tady čeká nové vzrušení.

Kde je ranní svěžest duše?

Zase se chce bouřit a útočit: pobouření, hněv, lítost. A do večera je toho třeba ještě tolik udělat! Nemusím hned pokračovat? Ne, ne dříve, dokud nepřijde alespoň chvilka ticha. Každý musí znát sám sebe a vědět, kde a jak může najít ticho. Nejlépe, když je možno opět vyspat v krátké chvíli všechny starosti před svatostánkem. Pro někoho je to nemožné, kdo snad potřebuje i trochu tělesného klidu, oddech ve vlastním pokoji. A když není možno dosáhnout vnějšího klidu, když není k dispozici prostor, kam by se člověk mohl stáhnout, když jsou tu neodkladné povinnosti, které zakazují tichou hodinku, pak je třeba jít alespoň na okamžik do sebe, zavřít se pro všechno ostatní a utéci se k Pánu. On je zde a může nám v okamžiku dát všechno, co potřebujeme.

Tak pokračuje zbytek dne, snad s velkou námahou a únavou, ale v pokoji. A když přijde noc a pohled zpět ukazuje, že všechno to byla slátanina a zůstala mnoho nedodělaného, když to vše vyvolává zahanbení a lítost, pak je to třeba všechno vzít tak, jak to je, vložit do Božích rukou a přenechat jemu.

Tak si můžeme v něm odpočínout, opravdu odpočinout, abychom mohli začít nový den jako nový život.

Boží milost

To je jen malý náznak, jak by se měl uspořádat den, aby v něm zbyl prostor pro Boha. Každý ví nejlépe sám, jak to musí aplikovat na své vlastní životní podmínky.

Tak by zbylo ukázat, jak by se měla z neděle stát velká brána, kterou bychom mohli vtáhnout věčný život do všedního dne a sílu pro práci na celý týden, jak prožívat v duchu Církve velké svátky, sváteční doby a doby pokání, které lidem rok co rok dávají více okusit klidu věčného sabatu. Každý by měl sám zvážit, jak si musí uspořádat podle požadavků svých životních poměrů denní a roční plán, aby připravil cestu pro Pána. Vnější začlenění bude pro každého jiné a bude se muset v průběhu doby pružně měnit a přizpůsobovat podle okolností.

I duševní situace je u různých lidí různá. Z prostředků, které jsou vhodné k tomu, abychom navázali spojení s tím, co je věčné, jako je rozjímání, duchovní četba, účast na liturgii atd., nejsou vždy pro každého stejně plodné. Je však důležité najít si ty nejučinnější a využívat je.

Z Feuer und Licht 103/2003
přeložil -lš-

Síla modlitby

Přátelé mi přinesli z cesty do Francie malý obrázek Terezičky z Lisieux. To, co mi o ní vyprávěli, mě velice oslovilo. Ale nevěděl jsem, co bych měl s obrázkem udělat, a tak jsem ho dal do jedné zásuvky psacího stolu. Několik dnů nato byl můj bratranec převezen s těžkou nemocí do nemocnice v jednom rakouském městě, kde jsem tehdy také žil. Ležel na jednotce intenzivní péče v komatu a lékaři mu dávali pramalou naději, že se z bezvědomí ještě probere.

Tato zpráva mnou silně otrásla. Se svým bratrance jsem se cítil od mládí velice svázán. Byl to velice osamocený člověk. Neměl ve svém životě mnoho štěstí a žil spíše v ústraní. Představa, že nyní je v nemocnici opuštěný a má brzy zemřít, mnou velmi otrásla a byl jsem z toho zoufalý. Jaký smysl má vůbec život? Jevil se mi jako bytí plné utrpení, směřující jen k smrti. Přepadl mě neuvěřitelný vztek.

Tu padl můj pohled na obrázek Terezičky. A dostal jsem nápad, že bych se mohl modlit. Musím k tomu poznamenat, že jsem se v té době už velmi dlouho vůbec nemodlil. Víra, ve které jsem tradičním způsobem vyrůstal, už mi dlouhou dobu byla cizí. Ujistil jsem se, zda mě někdo nepozoruje. Připadalo mi neuvěřitelně trapné v tichosti a prázdnotě rozmlouvat se svatým obrázkem. Mimo to jsem již vůbec nevěděl, jak se to dělá, když se někdo chce modlit. Nicméně jsem se zadíval na obrázek pevně rozhodnut, že se tímto způsobem postarám o svého bratrance. Navrhl jsem sv. Terezičce, aby mu dala možnost přijmout pomazání nemocných. To se jevílo jako jediné, co bych pro něho mohl udělat. Nikdy bych se neodvážil zajít za

svými příbuznými s tímto návrhem. Byl jsem si jist, že by se mi vysmáli.

Již další den byla mi záležitost s modlitbou opět trapná. Co mě to vůbec napadlo? Ale současně byla ve mně zvláštní touha a já jsem ulpěl na myšlence: Jak by to bylo krásné, kdybych mohl věřit.

Zašel jsem za svým bratrance do nemocnice, abych ho navštívil. Když jsem pak čekal v předsíni stanice intenzivní péče, až budu uveden dovnitř, vyšel odtamtud mladý kněz. Krátce mě napadla myšlenka zeptat se ho na pomazání nemocných, ale hned jsem ztratil odvahu. Kněz šel chodbou k východu. Dříve než opustil budovu, obrátil se na mě náhle s otázkou: „Prosím? Co jste říkal?“ Zcela zmaten jsem zakoktal, že se jedná o mého bratrance a že jsem se ho chtěl zeptat na pomazání nemocných. Ihned prohlásil, že je ochoten je udělit a obrátil se nazpět. Cestou mi řekl: „Máte štěstí, že mě o to prosíte právě dnes. Mám totiž s sebou něco zcela zvláštního, co již za dvě hodiny musím odnést na letiště: Relikvii Terezičky z Lisieux.“

Vstoupili jsme do pokoje. První, co jsem spatřil, byl velký obraz Terezičky. Visel nad postelí souseda mého bratrance. Byl to kněz, který ležel v komatu. Nemohl jsem se ubránit dojmu, že můj umírající bratranec leží v náručí Terezičky. Během pomazání jsem mohl nad svým bratrance držet její relikvii. I přes můj smutek vystoupil z mého srdce jástot nad Boží mocí, který nemohu ani popsat.

Krátce nato můj bratranec zemřel. Já jsem musel stále myslet na to: Bůh existuje a jeho láska je silnější než smrt.

L.

Svědectví

Pracuji v mateřské škole. Modlím se každé ráno k Bohu před svou prací, abych celý ten den vydržela, děti...

Samozřejmě že dochází někdy mezi dětmi k velkému povyku, někdy i ke konfliktům, také mezi spolupracovníky.

Nedávno byl jeden takový den. Byla jsem nervózní, přímo podrážděná – stává se to zřídka – a šla jsem v této náladě do skladu pro papír na malování pro děti. Přemýšlela jsem, z čeho vznikla moje podrážděnost. Náhle jsem slyšela tato slova: *Už ses nechala dnes ode mne milovat?* Bylo tak zřetelné, že jsem zastavila a zůstala stát. Odpověděla jsem ve svém srdci: *Ne, Pane!* Tu přišla odpověď: *Vezmi si moji lásku, to je všechno, co potřebuješ.* Stála jsem se zavřenými očima a přijala jsem Boží lásku. Pocítila jsem náhle novou sílu a vrátila jsem se povzbuzená k dětem: Modlit se znamená dát se milovat Bohem.

Ingeborg

»Rád bych seděl u jeho stolu«

Autorovi tohoto dopisu bylo 31 let, byl internován v jednom táboře v Asii, jehož tajemství znají jen komunisté. Dopis psal s vědomím brzké smrti.

Moje milá, nejmilejší maminko,

nebyl jsem dobrým synem. Dělal jsem hanbu sobě a naší rodině. Doufám že mi odpustíš. Já už zanedlouho zemřu.

Dala jsi mi dobré vychování. Živilas mě a mělaš mě ráda. Jak jsem se Ti odvděčil?

Napsal jsem na zeď slova proti režimu a byl jsem za to odsouzen na doživotí.

Doživotní vězení, i když jsem měl teprve 18 let.

Ty jsi mě vychovávala pro tu nejlepší budoucnost. Odpusť mi, prosím Tě.

Teď je mi 31 a nedožiju se již 33 let, protože mám rakovinu tlustého střeva a strážci nechtějí povolit operaci. Už nepracuji v podzemí, ale opatruji boudu s rezavým náradím. Lidi nevidím, ale alespoň se můžu dívat na poušť a na písek, se kterým si pohrává vítr.

Z baráku musím chodit tunelem přímo do dolu a tam pracuji. Místnost, okno a jáma. Na to se omezuje celý můj svět. Nyní se mi svět trochu rozšířil, ale už je se mnou konec. Moje situace je beznadějná. Dlouho jsem přemýšlel a trpce jsem plakal, že jsem mohl tolik věcí, a nyní nemohu nic.

Nikdy jsem neobjal ženu.

Nemám nic svého, ani svůj kartáček na zuby.

Nevydržel jsem si žádný peníze, ani nejedl žádné dobré jídlo,

neudělal jsem papírového draka pro užaslé dítě.

Ale co je důležitější, nikdy jsem Ti neřekl, jak velice Ti děkuji a jak mě to bolí, že jsem Ti připravil tolik starostí. Přišel jsem ke dvěma přesvědčením. První. Tento svět není jediný svět. Nemohu uvěřit, že bych obdivuhodným zrozením přišel na svět, abych zde vedl takový život, a pak definitivně zmizel. Věřím, že je ještě jiný svět, kde se budu moci posadit ke stolu a pít nejlepší víno a jíst, dokud nebudu sytý. Svět, kde mohu uzavřít přátelství a mluvit beze strachu a kde každou půlhodinu nehučí sirény.

Věřím, že v čele toho stolu bude někdo sedět. Jeden mladý zajatec mi vyprávěl o někom, kdo řekl: „Mé jho netlačí a mé břemeno netíží.“ Nerozumím, co to má znamenat. Ale mohu Ti říct, že od té doby, co jsem slyšel ta slova, cítím útěchu a úlevu a jsem přesvědčen, že moje smrt není konečná a můj život nebyl zbytečný. Maminko, než umřu, chtěl bych Tě o něco poprosit: zjisti, kdo ta slova řekl, abych s ním mohl v tom jiném světě sedět u stolu.

Tento dopis přišel pět let po tom, co byl napsán, a tři roky po smrti pisatele oklikou přes Hongkong.

Podle Maria heute 9/2003 přeložil -lš-

Láska začíná doma

To bude moje modlitba za vás, abyste měli odvahu modlit se. (Matka Tereza)

V posledních třech letech jejího života jsem se mohl několikrát setkat s matkou Terezou a pravidelně jí telefonovat. S jejím dovolením jsem tyto rozhovory zaznamenával na magnetofonový pásek.

Moje otázky se týkaly zvláště života víry v rodině a poselství z Medžugorje. Matka Tereza stále říkala: *Rodina, která se spolu modlí, zůstane spolu, a když zůstane spolu, bude se navzájem milovat, tak jako Bůh miluje jednoho každého z vás.* Jednou jsem zvolal: „Matko, kde jste se naučila tak silně věřit?“ Ihned mi odpověděla: *V rodině, která se spolu modlila a spolu zůstala.*

Jindy jsem jí řekl. „Matko, až budete jednou v nebi, prostě za nás, protože jsme někdy tak bez pomoci!“ *Ó ne, odpověděla, všechno bude pro vás dobré..., když zůstanete věrní modlitbě..., a to bude moje modlitba za vás, abyste měli odvahu modlit se.*

Účinek modlitby vysvětlovala jednou takto: *Modlitba očišťuje srdce, a čisté srdce může mluvit s Bohem, miluje Boha a šíří Boží lásku, kamkoliv přijde a ke každému, koho potká.*

Matka Tereza byla velice potěšena, když slyšela, že se ve svém životě řídíme poselstvími z Medžugorje. Ve svých radách opakovala a zdůrazňovala myšlenky, které jsou v nich obsaženy. Když jsem jí jednou v jednom dopise sdělil, že bych nej-

raději založil nějakou organizaci na podporu rodiny, odpověděla mi: *Udělejte ze svého domova, ze své rodiny, druhý Nazaret, kde vládne láska, pokoj, radost a jednota, skrze lásku ke každému členu rodiny. Modlete se spolu jako rodina, a zůstanete spolu. Ježíš je vždy s námi, aby nás miloval, aby s námi všechno sdílel a byl radostí našeho života. Naslouchej mu během dne několikrát v mlčení svého srdce. Řikej tuto malou modlitbu: „Ježíši, věřím ve svém srdci v Tvoji něžnou přítomnost ve mně, miluji Tě!“ Když víte, že Bůh je s vámi, bude radost, která z toho vyplývá, vyzařovat na všechny a z vašeho života se stane něco krásného pro Boha.*

Moje poslední otázka k matce Tereze asi týden před její smrtí zněla. „Co mohu dělat, abych rostl v lásce k Ježíši?“

Matka Tereza: *Modli se, přinášej oběti a dávej něžnou lásku všem kteří ji potřebují, protože Ježíš řekl: „Cokoliv učiníš nejmenšímu z mých bratří, mně jsi učinil,“ a trpící lidé jsou všude na světě.* Řekl jsem: „Pokoušime se o to v naší rodině celý den!“ Řekla nakonec: *Tak je to správné. Láska začíná doma. Přijmi moje pozhnaní pro tebe a celou tvou rodinu. Bůh vám žehnej!*

Děkuji, matko Terezo!

Rodina Huschova

*Z Feuer und Licht 70
přežil -ls-*

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

i v tom největším ubožákovi doslova odhozeném jako odpad a dělala s největší obětavostí a nasazením všechno pro to, aby se mu vrátila jeho důstojnost, tím, že mu prokázala náležitou úctu, lásku a péči.

K takovému až nepředstavitelné a usilovné obětavosti nestačí žádný velkohubý humanismus ani řeči o rovnosti a bratrství, ale jediné opravdová hluboká víra a z ní zrozená křesťanská láska. To, co potřebuje dnešní nemocný svět, není odkaz Francouzské revoluce ani zednářská povýšenecká a laicizovaná humanita, ale pokorný návrat k Bohu a jeho přikázáním lásky. Na tom nic nemění ani skutečnost, že je nemálo křesťanů, kteří se spíše než láskou řídí sobectvím, a že můžeme potkat nevěřící, vynikající ušlechtilostí a velkodušností, které jsou ovšem ve skutečnosti vlastně nepřiznaným reziduem křesťanství, přejatého po kdysi opravdu věřících předcích.

Láska k bližním je druhé a největší přikázání, na kterém spočívá celý Zákon a proroci. Tato láska je naší první a základní povinností. Naš bližní není tím láskyhodnější, čím je krásnější, milejší a příjemnější, ale čím je nužnější, bezbrannější a potřebnější. Moderní svět vyvinul celé průmyslové odvětví, aby pěstoval kult krásy, síly a věčného mládí. Ale člověk není jen tělesná schránka. Nedílnou složkou jeho bytosti je i duchovní stránka, která i pod rouškou domnělé tělesné dokonalosti může vykazovat znaky těžké vnitřní deformace a přímo odpor budícího pokřivení. Naopak jedinci zevně evidentně postižení jsou často více než „zdravé“ osoby schopni přijímat a opětovat ty nejkrásnější city a postoje, které jsou základem opravdového lidského sou-

žití. Jak může vnitřní krása člověka podmanivě vyzařovat i ze staré vráscité tváře, dokazuje právě nová blahoslavená.

Je přímo provokující, že největší současná svěťice vzešla právě z národa, který si v době jejího příkladně svatého života zakládal na tom, že získá celosvětové prvenství v likvidaci Boha a náboženství. Z pouhé pyšné humanity bez Boha nevzejde nakonec nic jiného než její úplný opak: zcela antihumaní společnost. To se projevuje jednak v neomluvitelném kontrastu mezi bohatým severem a chudým jihem, dále v tom, že právě ta nejbohatší společnost nepřeje vlastnímu potomstvu a vymírá a pro své sobecké zaměření pokládá právě ty, kteří potřebují nejvíce lásky a péče, za svou přítěž a využívá svou vědu k vytváření prostředků a způsobů, jak se jich zbavit. Místo aby se naučila jim sloužit, podlehla pokušení využít svých znalostí a prostředků k tomu, jak je přímo fyzicky zlikvidovat, přičemž své barbarství zakrývá libozvučnou terminologií, jako je „přerušení těhotenství“ či „eutanázie“ a takřka rasisticky zneužívaná „prenatální diagnostika“.

Všeobecná obliba matky Terezy svědčí o tom, že opravdově žité a aplikované křesťanství má svou velkou podmaňující sílu, ale především svolává Boží milost.

Tato matka těch nejobožejších nám ukázala, co to doopravdy znamená otevřít se světu: sloužit mu skutkem i příkladem tím, že je zcela odlišná od světa a zcela podobná svému Pánu. O tom, že právě tomuto způsobu hlásání radostné zvěsti Bůh mimořádně žehná, nemůže nikdo pochybovat. Svědčí o tom její rekordně rychlý vzestup na oltář i rekordně rychlý rozkvět jejího díla. -red-

Bašta Pána Boha (40)

„Tak pročpak jsi tedy nevstal sám?“ poškleboval se mu kamarád. Ten ale na jeho výčitku nic neodpovídal.

„Ostatně, Petře, ten zloděj tehdy musel být jeden z těch zatracených bezpřísežných. Jmenuje se Coudrin nebo také Marché-à-Terre.“

„No, jestli ho jednou dopadnu, Jacquesi, polámu mu všechny kosti,“ zabručel Petr zuřivě. „Však si už také brzy udělá známost s katem. Je načase, aby mu také postavili na náměstí gilotinu. Za pár dnů prý mají stít ty ostatní kněžoury a ženské, které tady hlídáme.“

„Ti si nic jiného nezaslouží, když tady musíme kvůli nim trčet na stráži v tak ošklivém počasí!“ láteřil Jacques. „Ale slyšíš? Koňský dusot!“

V příštím okamžiku se však už za rohem žene rázný husarský rytmistr a zastavuje před revolučními pacholky.

„Hej, otevřete bránu!“ křikl na oba. „Tak dělejte! Nebo si myslíte, že se chci v tom dešti utopit?“

„To ne, občane rytmistře,“ vykřikl Petr. „Musíme ale vidět vaše pověření.“

„Dej si pozor, ať ti to pověření neotisknu do tváře bičem! Ale co – tady je ten hadr!“ S těmito slovy podal důstojník strážným listinu. Ti zděšeně zírali na velkou pečeť. „Čti ty, Jacquesi!“ posunul Petr listinu svému kamarádovi, ale ten rozhodně odmítl: „Ne, přečti to už sám!“

„Secelement!“ zuřil rytmistr.

„Má se snad zmocnění národního konventu rozmočit v dešti? Umíte, vy vagabundi, snad vůbec číst, co?“

„Ale ano,“ koktal Jacques. „To umíme!“

„Všechno je v pořádku!“ připojil k tomu Petr a hned otvírá velká zamřížovaná vrata.

„Tvoje štěstí, holomku!“ vzteká se důstojník a jede přes dlážděný dvůr k zadním budovám.

„Jen aby to nebyl podvodník,“ říká Jacques zamyšleně, když husar zmizel v zadních dveřích. „Prezident trestního soudu zde byl přece ještě před čtvrt hodinou a varoval nás před přestrojenými podvodníky.“

„Nesmysl, Jacquesi,“ směje se Petr. „Copak jsi neslyšel, jak uměl nadávat? To byl určitě opravdový důstojník.“

„Ale copak jsi to jeho zmocnění taky skutečně četl?“ ptal se druhý podezřívavě.

„No, četl. Ale to musí stejně také udělat ředitel věznice. Kromě toho měl ten papír přece příšerně velkou pečeť.“

Ředitel vězení Nejsvětější Trojice uměl sice číst, ale zmocnění konventu s „příšerně velkou pečeti“ a rozhodné vystupování rytmistra udělaly také na něj dojem.

„Víte, že se v posledních týdnech vyskytla všude spiknutí mezi politickými vězni?“ tázal se důstojník. „Mám příkaz všechny zatčené v tomto vězení ihned vyslechnout.“

„Jednotlivě, nebo dohromady?“ „Nechte všechny shromáždit na vhodném místě.“ „Dobře, myslím, že velký vinný sklep se bude hodit,“ uvažoval pán kláštera Nejsvětější Trojice. „Ostatně, jeden z vězňů, velmi tvrdšíjící bezpřísežný, je na rozkaz prezidenta trestního soudu svázán do kozelce. Když si ale přejete...“

„Ano, ovšem, uvolněte ho!“ přerušil ho důstojník netrpělivě.

„Řekl jsem vám přece,“ zdůraznil, „že potřebuji vyslechnout všechny vězně. Tak si pospěšte! A ať nás nikdo neruší, slyšíte, absolutně nikdo! Postavte dvojnásobné strážě před dveře sklepa. Za žádných okolností nesmí

být nikdo vpuštěn. Chápete, že se jedná o věci, které nejsou vhodné pro každé ucho.“

„Plně chápu, občane rytmistře!“ pospíšil si s ujištěním ředitel. „Vaše štěstí, pane vězeňský řediteli! Ručíte mi svou hlavou za nerušený průběh výslechu.“

O několik okamžiků později už byli vězni pohromadě ve vinném sklepe kláštera. Kromě těch, kteří byli ráno odsouzeni, se zde také nacházel generální vikář a řada dalších kněží, kteří ještě nebyli postaveni před revoluční soud. Obličaje měli blede, ale přece na každém z nich ležel odvážný, naprosto odvedzaný klid. Jen na bratřech Chartresových byl vidět hluboký bol, který od noci, kdy proti své vůli prozradili své spolubratry a jejich pomocnice, rozdíral jejich srdce.

Nyní se otevřely dveře a do sklepa vstoupil husarský důstojník, řinčící ostruhami.

„Tak tedy, držte mi dobře stráž, chlapi, a nikoho dovnitř nepusťte!“ přísně nakázal ještě jednou vojákům, kteří ho doprovázeli, a ti zatarasili vrata těžkými železnými závorami. Udiveně zírali vězni na důstojníka, jehož rysy obličaje stejně nemohli ve špatném světle rozeznat. Tu se stalo něco zvláštního. Rytmistr přišel ke generálnímu vikáři, poklekl před ním a řekl:

„Kněz Petr Coudrin prosí o vaše pozhnutí.“

Se slzami v očích vložil stárec ruce na svého spolubratra a vyslovil slova pozhnutí.

Překvapení vězňů bylo nepopsatelné. Všichni se tlačili ke knězi a tiskli mu ruce. Jen bratři Chartresové zůstali stranou a mlčeli.

Tu k nim přistoupil Coudrin. Oba bratři se němě odvrátili. Ale on k nim srdečně promluvil:

„Vím, že jste jednali s nejlepšími úmysly!“ Nato vyskočil Jan Chartres rozčileně a řekl stísněným, zmučeným hlasem: „My jsme zradili skoro všechny, kdo jsou zde.“

„Vaše chyba byla jen v tom, že jste důvěřovali odpadlému knězi. Kdo jednou poruší přísahu, nemůže se zaručit čestným slovem. Ale odvahu, přátelé, všechno může být zase dobré.“ Potom rozvinul Coudrin svůj plán.

Ředitel by neváhal předat vězně husarskému rytmistrovi s malým doprovodem k domnělému transportu do jiného vězení. Ostraha by se už během cesty mohla pod jakoukoliv záminkou zrušit. Tak by mohli být všichni osvobozeni.

Odvážný plán však nenalezl z různých důvodů souhlas všech vězňů. Především to byly ženy, které byly co nejrozhodněji proti. Ano, kdyby se dalo v klidu vrátit domů a v míru žít dále, ale prchnout někam do nejistoty, ne, to potom raději zemřít.

Bratři Chartresové hořeli touhou, aby mohli svou zradu, jak to nazývali, splatit smrtí, a také ostatní kněží odmítli osvobození přijmout.

„Jsem starý,“ usmál se bolestně generální vikář. „Nevydržím už život venku. Už dlouho jsem prožíval, jak mě pronásledovali jako divou zvěř. Nechci už nic víc, než se v klidu a míru připravit na svůj konec. Ještě na mě kat zapomněl. Ale dlouho už to trvat nebude a přijde si pro mě. To nebude nejhorší den v mém životě. Dá-li Pán Bůh, bude naopak můj nejlepší.“

„Důstojný pane,“ zajíkal se Coudrin dojatě a uchopil vráscitou ruku generálního vikáře. „Ale myslíte přece na diecézi! Nemáme přece biskupa. Diecéze vás potřebuje!“

„Co já, starý muž, mohu pro diecézi udělat,“ namítl Bruneval, „mohu dělat i zde, totiž modlit se za vás a trpět.“

(Pokračování)

Nedělám si starost o masy, ale vždy jen o jednu osobu. Kdybych uvažovala o masách, nikdy bych nemohla začít.

Matka Tereza

PRÉMIE ZA OMEZENÍ NEMANŽELSKÝCH PORODŮ

Vláda Spojených států nabízí 100 mil. \$ každému spolkovému státu, jehož politika povede k omezení nemanželských porodů a potratů. Mezi takto vyznamenanými státy jsou hlavní město Washington D. C., který dosáhl 5 % snížení nemanželských porodů za poslední dva roky, Virgin Island se 2,4 %, Colorado se 2 % a Texas s 1,9 %. Sociální ministr poukázal na to, že snížení nemanželských porodů má pozitivní vliv na stabilní vztahy a život dětí. Ministr vyzývá státy k politice stabilizace rodiny a k podpoře předmanželské zdrženlivosti. „Jestliže pomůžeme rodičům, aby vytvářeli a posilovali zdravá manželství, přispíváme tím významně k zlepšení životní kvality mnoha dětí. Budu proto vyzývat státy a teritoria, aby obdržené prostředky použili k tomu, aby propagovali přednostní odpovědného rodičovství,“ řekl dr. Wade Horn, státní podsekretář.

POKLES ÚČASTI NA BOHOSLUŽBÁCH V IRSKU

Lavice v irských katolických chrámech zejí stále více prázdnotou. Zatímco v roce 1998 navštěvovalo bohoslužby na venkově pravidelně 77 % věřících, činí tento počet v roce 2003 jen 60 %. V městských oblastech poklesla návštěvnost ze 48 % na 42 %. Přesto 87 % rodičů chce své děti vychovat v katolické víře. Jen 25 % věřících se vyslovilo pro zachování kněžského celibátu. Každý dvacátý katolík nevěří v božství Ježíše Krista.

DVĚ POZORUHODNÉ VÝSTAVY

V kryptě katedrály sv. Václava v Olomouci je výstava fotografií Jána Motulka, slovenského katolického básníka a fotografa, nazvaná **Odkud a kam.**

Ján Motulko se narodil 12. ledna 1920 v Malé Lodině na východním Slovensku. Za války byl poslán na východní a pak na italskou frontu. Po válce byl redaktorem Spolku sv. Vojtěcha a od roku 1959 až do odchodu do důchodu v roce 1987 redaktorem slovenských Katolických novin. Jeho fotografie jsou oslavou, poezií a nesentimentálním potvrzením bytí. Jejich smyslem je chválit stvoření a vyzvat Otcovo jméno. Ján Motulko vystavoval v Německu, Maďarsku, Rakousku, Francii, Belgii a Finsku.

V galerii Karolinum je instalována výstava **Česká Bible v průběhu staletí.** Výstava připomíná 1119 let od prvních (nedochovaných) cyrilometodějských překladů biblických textů. Představuje její ručně a pak tiskem vydávané podoby až po dnešní digitální formy vydávání Bible a jejich překladů. Jsou zde k spatření unikáty včetně Kralické Bible, která byla poškozena při loňských povodních. Výstava je obohacena expozicí obrazů inspirovaných Biblií a bohatým doprovodným programem. Výstava potrvá do 20. října.

Lipový kříž – Společnost pro kulturní identitu ve spolupráci s pražskou pobočkou Unie křesťanských pedagogů vás zve na přednášku Mgr. Ing. Jiřího Hamouze **SUDOBE A PŘEDVÍATELNÉ FORMY ÚTOKU NA SVOBODU ČLOVĚKA A PARALYZOVÁNÍ VLIVU CÍRKVE,** která se bude konat v úterý 4. listopadu 2003 v 18 hod. v kavárně Křesťanského domova mládeže u sv. Ludmily, Francouzská 1, Praha 2. V rámci tohoto filozoficko-teologického cyklu budou další přednášky vždy první úterý v měsíci tamtéž.

Liturgická čtení

Neděle 19. 10. – 29. neděle v mezidobí
1. čt.: Iz 53,10-11
Ž 33(32),4-5.18-19.20+22
Odp.: 22a (*Ať spočine na nás, Hospodine, tvé milosrdenství.*)
2. čt.: Žid 4,14-16
Ev.: Mk 10,35-45

nebo Den modliteb za misie
1. čt.: Iz 2,1-5
Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4.5-6
Odp.: srov. 2 (*Hospodin zjevil svou spásu před zraky pohanů.*)
2. čt.: Řim 10,9-18
Ev.: Mt 28,16-20

Pondělí 20. 10. – ferie
1. čt.: Řim 4,20-25
Lk 1,69-70.71-72.73-75
Odp.: 68 (*Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, neboť navštívil svůj lid.*)
Ev.: Lk 12,13-21

Úterý 21. 10. – ferie
1. čt.: Řim 5,12.15b.17-19.20b-21
Ž 40(39),7-8a.8b-9.10.17
Odp.: srov. 8a+9a (*Hle, přicházím, Pane, splnit tvou vůli.*)
Ev.: Lk 12,35-38

Středa 22. 10. – ferie
1. čt.: Řim 6,12-18
Ž 124(123),1-3.4-6.7-8
Odp.: 8a (*Náš pomoc je ve jménu Hospodina.*)
Ev.: Lk 12,39-48

Čtvrtek 23. 10. – nez. pam. sv. Jana Kapistránského
1. čt.: Řim 6,19-23
Ž 1,1-2.3.4+6
Odp.: Ž 40(39),5a (*Blaze tomu, kdo svou naději vložil v Hospodina.*)
Ev.: Lk 12,49-53

Pátek 24. 10. – nez. pam. sv. Antonína Marie Klareta
1. čt.: Řim 7,18-25a
Ž 119(118),66.68.76.77.93.94
Odp.: 68b (*Nauč mě, Hospodine, svým příkazům!*)
Ev.: Lk 12,54-59

Sobota 25. 10. – slavnost Výročí posvěcení kostela
1. čt.: 1 Král 8, 22-23.27-30
Ž 84(83),3.4.5+10.11
Odp.: 2 (*Jak milý je tvůj příbytek, Hospodine zástupů!*)
2. čt.: 1 Kor 3,9c-11.16-17
Ev.: Mt 16,13-19

(v ostatních kostelích: nez. sob. pam. P. Marie)
1. čt.: Řim 8,1-11
Ž 24(23),1-2.3-4ab.5-6
Odp.: srov. 6 (*To je pokolení těch, kdo hledají tvou tvář, Hospodine!*)
Ev.: Lk 13,1-9

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	19. 10.	20. 10.	21. 10.	22. 10.	23. 10.	24. 10.	25. 10.
Antifona	812	826	841	857	873	889	1666
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	812	827	842	857	873	889	1666
Antifony	813	828	843	858	874	890	906
Žalmy	813	828	843	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	816	831	847	861	877	893	1668
Antifona k Zach. kantiku	722	831	847	861	877	894	1669
Prosby	817	831	847	861	878	894	1655
Záv. modlitba	722	832	847	862	1566	1566	1656
Modlitba během dne:							
Hymnus	817	832	848	862	879	895	910
Antifony	818	833	848	863	879	895	910
Žalmy	818	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	820	835	851	865	882	898	913
Záv. modlitba	722	835	851	865	882	898	913
Nešpory:							
Hymnus	807	821	837	852	867	883	915
Antifony	808	822	838	853	868	884	916
Žalmy	808	823	838	853	868	884	916
Kr. čtení a zpěv	810	825	840	856	871	887	918
Ant. ke kant. P. M.	721	722	840	856	871	887	904
Prosby	811	826	841	856	872	888	918
Záv. modlitba	722	722	841	857	872	1566	1566
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

INFORMACE O PŘEDPLATNÉM TÝDENÍKU SVĚTLO NA ROK 2004

CENA 8 Kč ZA JEDEN VÝTISK SVĚTLA ZŮSTÁVÁ I V ROCE 2004

- 1) Odběratelé, kteří již **odebírají 1-10 kusů** (včetně) Světla týdně, najdou všechny informace spolu s příloženou **složenkou** v tomto čísle Světla. Pokud patříte do této skupiny a složenku uvnitř nenajdete, ozvěte se prosím na naši níže uvedenou adresu.
- 2) Odběratelé, kteří již **odebírají 11 a více kusů** Světla týdně, budou dostávat **faktury se složenkami** vždy začátkem měsíce, čtvrtletí či pololetí, stejně **jako dostávali v tomto roce**. První faktura jim tedy přijde spolu se složenkou ve Světle č. 1/2004. Pokud chtějí provést nějaké **změny v odběru** (počet kusů, adresa, termíny fakturace), prosíme nahlásit nejpozději **do 10. prosince 2003 na adresu uvedenou v bodě 4**. Nezapomeňte uvést své odběratelské číslo z pravého rohu adresky.
- 3) Odběratelé, kteří si kupují Světlo od hromadných distributorů (např. v kostele), mohou pokračovat v tomto odběru i nadále.
- 4) Ti zájemci, kteří **ještě týdeník Světlo neodebírají** a chtěli by si jej předplatit na rok 2004 se zasíláním na svou adresu, mohou si jej objednat na adrese:
**Malice cyrilometodějská s. r. o.,
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1,
tel./fax: 585 220 626, e-mail: knihy@maticecm.cz.**
Složenku vložíme do první zásilky Světla.

VÝHODY PRO ODBĚRATELE SVĚTLA:

- při odběru 21–49 kusů – 10 % sleva z prodejní ceny
- při odběru 50–99 kusů – 20 % sleva z prodejní ceny
- při odběru 100 a více kusů – 25 % sleva z prod. ceny

Na jaře a na podzim 2004 uveřejníme ve Světle nabídku knih, kde poskytneme našim odběratelům **15% slevu z prodejních cen našich titulů** a některých vybraných knih z jiných nakladatelství.

P.P.
147/2002
772 00 Olomouc 2

TZ

Malice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1